Digitized in 2006
by
Thrinaina Informatics Ltd, Secunderabad, A.P., India.
(http://www.thrinaina.com)

From the original owned by
Sundarayya Vignana Kendram
and its partner Institutions

as part of the
British Library Endangered Archives Programme
supported by the
Lisbet Rausing Charitable Fund

Except for individual research purpose
any reproduction should be made with
written permission from the

Sundarayya Vignana Kendram,
1-8-1/B/25/A, Bagh Lingampally, Hyderabad - 500 044
Andhra Pradesh, India

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright laws of the United States (Title 17, United States Code) and of India (Copyright Act of 1957) govern the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material including foreign works under certain conditions. In addition, the United States extends protection to foreign works by means of various international conventions, bilateral agreements, and proclamations.

Under certain conditions specified in the laws, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that photocopy or reproduction is not to be used for any purpose other than private study, scholarship, or research. If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.

These institutions reserve the right to refuse to accept a copy order if, in their judgment, fulfillment of the order would involve violation of the copyright laws of the United States or India.

ప్రజాశక్తి

Vol. 5, no. 13

(Sept. 27, 1944)

బెజవాడ, 1944

Record no. 683

Prajāśakti

Vol. 5, no. 13

(Sept. 27, 1944)

Bejavāḍa, 1944

Record no. 683

Regd. No. M. 4486 0-2-0

ప్రజాశక్తి

సంపుటి 6 బుధవారం 27-9-44 సంచిక 13

గాంధీ - జిన్నాలకు అంజలి

జాతిహితవ్యాన్ని తేల్చునది మీరె తే
స్వర్గమో నరక మో సృష్టించగలవారు
సర్వమును మీచర్చసారాంశముల పైన
ఆధారపడియుండి ఆజాని మణి యున్నాది
చప్పి విఫలంబైతె చివికిపోవును జాతి॥
ఆశలన్నిటి కప్పివేసిన కారుమబ్బుల చెదరగొట్టిక
ప్రజల హృదయాల్ పొంగిపొరలగ జయపతాకా
ఎగురవేయక
వీణనమరిన విమల శ్రుతులకు విజయగీతిక లందజేయక
మీరు కలసిన కాంపుడియ లమేయసుముహూర్తముగ
మాప్రేక
సంప్రదింపులు మానకండి సర్వమును మీచేతనున్నవి॥
హృదయాలు బిగబట్టి ఎదురుచూస్తున్నాము
వసుధలో గుండియలు ఎదుగునో కోరికలు
ఆశానిరాశలవి త్రాసులోనున్నాయి
మీవినా ఒక్కరును లేరు తేల్చెడివారు॥
పూలతోటలు పచ్చనందులు
కళలు కాంతులు లేక కుములుచు
కాలచక్రముకొని విప్లవ కాంతికొరకై వేచియున్నవి
శిశిరఋతువో వసంత ఋతువో
తోటితెగలవారు మీవలె॥
మొదలు తుది లేకుండ మెనయు విద్యుల్లతలు
ఉద్వేగమున మొగ్గ లూగిపోతున్నాయి
అగ్రహంబున పూవు లరుణకాంతుల మించె
అన్యోన్యవైరుధ్య మది సంభవంబయ్యె॥
పూవులకు మొగ్గలకు పోరాటములు హెచ్చ
చెన్ను దరిగిన తోట చూపట్టె నరకముగ
న్యాయమూర్తులు మీరు సాయపడకున్నచో
అపూవులామొగ్గ లాయాప్రదేశాల
స్వర్గసీమలజేయ జాలగా నోపవు॥
వెలుతురులు రంగులూ కళకాంతిశోభలూ
కిరణాల తో రాని వటేవిచిటకొన్ని
దశవేయబడి యచటె వాడుచు ఉన్నాయి
పుష్పకన్యకనేడు పుష్పలకు నేతిక్కి
మృగపాతివ్రత్యమవి ఏ గోల్పోయినది॥
అల్లిబిల్లిగ ముండ్లపొద లల్లుకొనగానె
నమనె నా పుష్పచయ సౌందర్యవాసనల్
వనలక్ష్మి గొంతుకకు ఉరిత్రాడు తగులుకొనె
హృదయచలనము జాడ ఉండిలేనట్లుండె
పూలమొక్కలు కృంగి పాలిపోవుచునుండె
పూలగుత్తులు ఎండిపోయె పోడిమిలేక
జీవితమె అరిశ్యదశ జేరె నా చందాన॥
స్వాతంత్ర్యగీతముల స్వేచ్ఛనాలాపించు
కోయిలల కొన్నిటిని గూండ్లలో బంధింప
ఆ విషాదచ్ఛాయ అలముకొనె వనమంత
పూలుమొగ్గలులేక పాడాయె లతలన్ని
పరికించి కోయిలల విడిపించవలె మీరు
స్వేచ్ఛతో కోయిలలు కూహూస్వనముజేయ
నవవసంతుడు నాల్గుదిశల నృత్యముజేయు॥
సర్వప్రపంచాన పరికింప జూపట్టు
ఆకాశిరత్యాతు అన్నిదిక్కులయందు
దిక్కుతోలముకంతు దివ్యతేజుడోచె
అరుణారుణచ్ఛాయ లలముకొనె తూర్పుదిశ॥
పుణ్యభారతభూమి కెన్నటికి మోక్షంబు?
చీకటుల జీల్చుకొని చేరునెప్పుడు వెలుగు?
ఏకోదరులమధ్య నెపుడు వైరము బోవు?
భారతీయుల దాస్యబంధనాల్ దెగునెపుడు?
ఏనాడు మీరిరువు రేకమై పోదురో
ఆనాడె మన జెండా ఆకాశవీథులలో
స్వేచ్ఛా సమత్వముల చిహ్నమై విహరిల్లు॥

— ముక్కామల నాగభూషణం
("పీపుల్స్‌వార్" ననుసరించి)

— దీర్ఘాయురస్తు!

● సంపాదకీయం ●

గాంధీజీకి ధన్యవాదాలు

గాంధీజీ 75 వ జన్మదినోత్సవం

★

గాంధీ మహాత్ముడు తన జీవితాన్ని భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమానికి అంకితంచేశాడు. అనేక ప్రజా ఉద్యమాలను కాంగ్రెసుమహాసభ ఆధిపత్యాన నడిపి, కాంగ్రెసును దేశంలో ఒక ప్రధాన రాజకీయ సంస్థగా నిర్మించాడు. ఇందువల్లనే కాంగ్రెసుమహాసభ దేశమంతటా వ్యాపించింది. భారత స్వాతంత్ర్యేచ్ఛకు చిహ్నంగా కాంగ్రెసు ప్రజాహృదయంలో నాటుకుపోయింది. గాంధీమహాత్ముని నామం కాంగ్రెసుకు, స్వాతంత్ర్యోద్యమానికి పర్యాయపదం అయిపోయింది.

మహాత్మునికి మా ధన్యవాదాలు!

విడుదలయినప్పటినుండి రాజకీయ ప్రతిష్టంభన తొలగించడానికి గాంధీజీ కృషిచేస్తున్నాడు. దేశంలో ప్రధాన రాజకీయ సంస్థలయిన కాంగ్రెసు - లీగుల మధ్య ఐకమత్యం సాధించడానికి గాంధీజీ, జిన్నాజీతో రాయబారాలు సాగిస్తున్నాడు.

జాతీయైక్యత నిర్మించడానికి నాయకుల కృషి ఫలించుతుందని ఆశించుతాము. ఇందుకు పూనుకున్న గాంధీజీకి మా ధన్యవాదాలు అర్పించుతున్నాము.

ఆంధ్రదేశమంతటా ప్రజలు గాంధీజీ 75 వ జన్మదినోత్సవాన్ని పండుగగా జరపాలి. స్వాతంత్ర్యోద్యమ నాయకునికి అంజలి అర్పించాలి. ఏ హిందూ-ముస్లిం ఐకమత్యం నిర్మించడానికి నాయకులు కృషి చేస్తున్నారో, దానికి దేశభక్తులు, ప్రజలందరూ దోహదమివ్వాలి.

— రాష్ట్ర కమిటీ.

★

కౌగిలింతకు కంగార్లు! — "డాన్" పత్రికనుండి

గాంధి - జిన్నా కౌగిలింతకు కంగారెత్తి చర్చిల్ - అమెరీలు, మన ఉద్యోగాలేమౌతాయో అని వైస్రాయి గులాములు, నా తాళంచెవి పోతుందని వైస్రాయి కౌగలించుకొంటున్నారు.

Microfilmed from photocopy

Roja Muthiah Research Library
3rd Cross Road, C P T Campus,
Taramani, Chennai - 600 113, India.

★ మన రాజకీయాలు

గాంధీ - జిన్నాల 'బక్రీద్' సందేశం

"మనదేశానికి సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యం మన జాతికి పాకిస్తాన్, లభించేటంత వరకూ ఎట్టి త్యాగాలనైనా చేయడానికి మనం సంసిద్ధంగా ఉండాలి. అట్టి దృఢ సంకల్పంతో మనం యీ పర్వదినాన్ని జరుపుదాం."

— అంటూ జిన్నాసాహెబ్ భారతదేశ ముస్లింలకు "బక్రీద్" పండగ సందేశాన్ని అందజేశారు.

"దేశంయొక్క శ్రేయస్సును మీరు కోరుతున్నట్లయితే, దేశానికి త్వరలో స్వేచ్ఛ, స్వాతంత్ర్యం లభించడం మీ వాంఛ అయినట్లయితే, హిందూ-ముస్లింల మధ్య, తదితర మతాలవారి మధ్య, గాఢమైన స్నేహసంబంధం ఉండాలి. ప్రతివారు నేడు నిర్వహించవలసిన, నిర్వహించగలిగిన, కనీసధర్మం యిదే. అందరి హృదయాలు కలిసిననాడు స్వాతంత్ర్యసంపాదన త్వరలోనే సాధ్యం అవుతుంది. ఈవిషయమై మీలో యెవరికైనా, ఎట్టి అనుమానమైనా, ఉందా?"

—అని మహాత్ముడు ఈనెల 19వ తేదీని బక్రీద్ పండగ సందర్భంలో ఉపన్యసించారు.

గాంధీజీ-జిన్నాసాహెబు లిద్దరూ యింత దృఢసంకల్పంతో సంభాషణలు సాగిస్తూంటే, తప్పకుండా వారొక ఒడంబడికకు రాగల్గుతారని, భారతదేశ చరిత్రలో ఒక కొత్త అధ్యాయం ప్రారంభం కాబోతూందని, దేశం ఎదురు చూడ్డంలో ఆశ్చర్యం ఏముంది? దేశ స్వాతంత్ర్యంపట్ల జిన్నాసాహెబ్ వైఖరినిగురించి ఎట్టి అనుమానాలు, శంకలు, యిక ఉండడానికి అవకాశంలేదు. ముస్లింప్రజల న్యాయమైన కోర్కెను అంగీకరించడంలో గాంధీజీ దేశానికి తప్పకుండా మార్గం చూపగల్గుతారు. 21వ తేదీని బొంబాయి రాష్ట్ర ముస్లింలీగ్ అధ్యక్షుడు తన ఉపన్యాసంలో తెల్పినట్లు:

"కాంగ్రెసు, ముస్లింలీగ్‌లు మనదేశ స్వాతంత్ర్యం కొరకు పోరాడుతున్నాయి. స్వాతంత్ర్యం లభించిన తర్వాత ముస్లింలు కూడా తమ సోదర భారతీయులతో బాటు స్వేచ్ఛావాయువులు పీల్చగలుగుతామనే హామీని ముస్లింలీగ్ కోరుతూంది. ఈ రెండు సంస్థలూ కలిసి, ఐక్యకంఠంతో భారత జాతీయవాంఛను ప్రకటించినప్పుడే, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వంనుండి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాన్ని లాక్కొనగల్గుతాం."

అటు బ్రిటన్‌లోకూడా భారతదేశ సమస్య అన్ని రాజకీయపార్టీలను ఆకర్షించింది. మన దేశంలో ప్రతిష్టంభనను అంతంచేయడానికి గాంధీ-జిన్నాలు గావించే మహాప్రయత్నం సఫలం కావాలని కోరుతూ డి. ఎన్. ప్రిట్, వెర్నన్ బార్ట్‌లెట్, హెచ్. ఎన్. బ్రెయిల్స్‌ఫర్డ్, హారీపాలిట్, మొదలయిన 20 మంది బ్రిటిష్ ప్రముఖులు గాంధీజీకి, జిన్నాసాహెబుకూ టెలిగ్రాం పంపించారు. వీరు అన్ని రాజకీయ పార్టీలకు చెందినవారు.

"ఇండియాకు జాతీయప్రభుత్వం ఉయ్యాలి. జపానుచే ఆక్రమింపబడిన పలుదేశాలన్నింటికీకూడా స్వాతంత్ర్యం లభిస్తుందని మనం గ్యారంటీచేయాలి. అలా చేసిననాడు ఆయా దేశాలప్రజలు చైనాతో చేతులుకలిపి, జపాన్ సామ్రాజ్యాన్ని నాశనంచేయడంలో బ్రహ్మాండమైన శక్తిని ప్రదర్శిస్తారు."

అని బ్రిటిష్ కమ్యూనిస్టుపార్టీ పత్రిక "డెయిలీవర్కర్" వ్యాఖ్యానింపుతోంది. దీని అర్థం ఏమిటి? మనదేశంలో ప్రధాన రాజకీయపార్టీలైన కాంగ్రెసు, ముస్లింలీగ్ ఒడంబడిక చేసుకొని, ఐక్యప్రజావాంఛను ప్రకటించాలని బ్రిటిష్ ప్రజాసామాన్యం కోరుతున్నారు, అప్పుడు జాతీయప్రభుత్వస్థాపనకై బాము తమప్రభుత్వంపై తెచ్చే ఒత్తిడి ఫలిస్తుందని నమ్ముతున్నారు. ఆవిధంగా బ్రిటిష్ ప్రజలు, భారతీయులు కలిసి, ఐక్యప్రజా ఉద్యమం లేవదీసి, దానితో సామ్రాజ్యవాదుల్ని లొంగదీయవచ్చునని ఆశిస్తున్నారు.

యునైటెడ్‌ప్రెస్ విలేఖరి యీ మధ్యనే చైనా అధికారవర్గాలతో ప్రసంగించినప్పుడు, వారి క్రిందివిధంగా అభిప్రాయపడుతూన్నట్లు తెలియజేస్తున్నారు: "భారతదేశంపట్ల మేం సానుభూతిగా ఉన్నాము. అందుకు కారణం మా స్వలాభమే కాదు భారతీయుల శ్రేయస్సును కూడా మేం కోరుతున్నాం."

కాబట్టి గాంధీజీ - జిన్నాలు, రాజీ జరిగే వరకూ బొంబాయి విడిచి వెళ్లకూడదు. 200 కోట్లమంది ప్రపంచప్రజలు వీరివైపు చూస్తున్నారు. 40 కోట్లమంది భారతీయులు రెప్ప వాల్చకుండా, తమ ఆశలు ఫలించబోతున్నాయని బొంబాయివైపు ఏకదృష్టితో దృష్టులు నిగిడ్చారు. జిన్నాసాహెబు ముస్లింల కిచ్చిన బక్రీద్ సందేశం ఎప్పుడు ఫలిస్తుందో! గాంధీజీ బహిరంగసభలో చెప్పిన అమూల్య వాక్యాలు ఎప్పుడు క్రియారూపం దాలుస్తాయో!

24—9—44

★ ఆంధ్రరాష్ట్రంలో

కాంగ్రెసు - లీగు ఐక్యతకై సభలు - ప్రార్థనలు

నేడు మనదేశ భవిష్యత్తు కాంగ్రెసు - లీగ్ ఐక్యతపైనే ఆధారపడియుందని దేశం అంతా గ్రహించింది. మన ఆంధ్రరాష్ట్రంలో కూడా స్త్రీలు - పురుషులు, హిందువులు - ముస్లింలు, యావన్మందీ గాంధీ - జిన్నా సంప్రతింపులు ఫలించాలనికోరుతూ సభలలో తీర్మానాలు, ప్రార్థనలు చేస్తున్నారు.

"కాంగ్రెసు - లీగ్ ఐక్యతద్వారా బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యాన్ని ఖండితంగా లొంగదీసి, జాతీయప్రభుత్వాన్ని స్థాపించుకోగలం" — అంటూ చిత్తూరుజిల్లాకాంగ్రెసుకమిటీకి కొంత కాలంక్రితం సహాయకార్యదర్శిగా పనిచేసిన శ్రీ నూరి రాధాకృష్ణయ్యశెట్టిగారు యీ నెల 5వ తేదీని మదనపల్లిలో కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఏర్పరచిన బహిరంగసభలో ఉపన్యసించారు. 17వ తేదీని నెల్లూరుజిల్లా వెంకటగిరిలో బహిరంగసభ జరిగింది. అందులో శ్రీ ఎ. సుబ్బరామయ్యనాయుడు, బి. ఏ., బి. ఎల్., గారు (కాంగ్రెసు) ఉపన్యసిస్తూ ఐక్యతద్వారా జాతీయప్రభుత్వ స్థాపనకై జిన్నా ఎంత తహతహలాడుతున్నారో వివరించారు. కామ్రేడ్ రామకోటయ్య, పాకిస్తాన్ కోర్కె ముస్లింప్రజల న్యాయమైన వాంఛ అని స్పష్టీకరించారు. సంప్రతింపులు ఫలించాలని సభలో ఏకగ్రీవంగా తీర్మానించబడింది.

రంజాన్ పండుగనాడు—

ముస్లింలుకూడా హిందువులతోసమానంగా గాంధీ - జిన్నా సంప్రతింపులు ఫలించాలని కోరుతున్నారు. భావన్నపాలెం తాలూకాలో కొమ్మూరు అనే గ్రామం ఉంది. అక్కడ రంజాన్ పండగ సందర్భంలో 1000 మందితో పెద్దఊరేగింపు జరిగింది. సాయంత్రం బహిరంగసభ. సభలో ముస్లిం లీగ్ ఆశయాలను గురించి లీగ్ అధ్యక్షులైన షేక్ గులాంహుసేన్ మొదలైనవారు ఉపన్యసించారు. కామ్రేడ్స్ బి.వి రాజు, డి రాముడు, నేటి దేశపరిస్థితుల్లో కాంగ్రెస్-లీగు సంస్థల మధ్య ఒడంబడిక ఎంత అవసరమో తెలియజేస్తూ ఉపన్యసించారు. తరువాత, గాంధీ - జిన్నా సంభాషణలు జయప్రదంగా ముగియాలని కోరుతూ తీర్మానించబడింది.

ఇలాగే, కృష్ణాజిల్లా గొరపాలెంలో సుమారు 200 మంది మహమ్మదీయులు రంజాన్‌నాడు ప్రార్థనకై సమావేశమైనప్పుడు సయ్యద్ వలాన్‌గారు ఐక్యతను గురించి ప్రబోధించారు.

మన రాష్ట్రంలో మహమ్మదీయులు మెజారిటీలో లేనిమాట నిజమే. ప్రత్యేక రాజ్యాంగ సమస్య వీరినెదుర్కొనడంలేదు. కాని, వారి భాషకు, వారిసంస్కృతికి తగిన రక్షణలుండాలని కోరుతున్నారు. ముస్లింలీగ్‌ద్వారా తమ కోర్కె ఫలిస్తుందని తెలుసుకుంటున్నారు. కనుకనే, యీ మధ్య గుంటూరుజిల్లా ముస్లింలీగ్ ఆర్గనైజింగ్ కమిటీవారు వివిధ తాలూకాలలో పర్యటన మొదల్పెనప్పుడు 3,000 మందికి పైగా ముస్లింలీగ్‌లో సభ్యులుగా చేరారు. ప్రతి బహిరంగసభలోనూ జిన్నాగారి నాయకత్వంపై విశ్వాసం ప్రకటించారు. గాంధీ - జిన్నా సమావేశం జయప్రదమవాలని కూడా ఆయాసభలలో తమ కోర్కెను ప్రకటించారు.

కీ. శే. మాగంటి అన్నపూర్ణాదేవి

కీ. శే. మాగంటి అన్నపూర్ణాదేవి 17వ స్మారకదినోత్సవం రేపు 9-10-44వ తేదీని జరుగుతుంది. అన్నపూర్ణాదేవి దేశభక్తి, కార్యదీక్ష, ఈమె భర్తకు (మాగంటి బాపినీడు గారికి) వ్రాసిన లేఖల్లోనే వ్యక్తమవుతుంది. గాంధీజీకూడా అన్నపూర్ణాదేవి దేశసేవానిరతిని ప్రశంసించియున్నారు. ఇట్టి ఉత్తమ ఆంధ్రయువతియొక్క ఆదర్శజీవితాన్ని సంస్మరించుటకు 9వ తేదీని రాష్ట్రమంతటా "స్మారకదినోత్సవం" జరుపమని యీ క్రింది వారు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు.

పొణకా కనకమ్మగారు; గోగినేని భారతీదేవిగారు; గుమ్మిడివల దుర్గాబాయమ్మగారు; దుర్గపాటి రాజేశ్వరమ్మగారు; శాస్త్రి సీతామహాలక్ష్మమ్మగారు; ముల్పూరి చుక్కమ్మగారు; ద్రోణంరాజు లక్ష్మీబాయమ్మగారు; దేవులపల్లి సత్యవతమ్మగారు; కొమర్రాజు అచ్చమాంబగారు; తుర్పుగంటి రత్నమాంబగారు; మనసాకం కమలమ్మగారు; చుండూరి రత్నమ్మగారు; వల్లభనేని సీతామహాలక్ష్మమ్మగారు; మ. భ్రమరాంబగారు; వే. శ్యామలాదేవిగారు.

భారతదేశ సమస్యను పరిష్కరించాలని

రూజ్వెల్టుకు చైనాఅధ్యక్షుని జాబు

మనదేశ పరిస్థితుల్నిగురించి అమెరికా రాయబారి ఫిలిప్సు, అమెరికా అధ్యక్షుడైన రూజ్వెల్టుకు వ్రాసిన జాబును మన దేశంలో మొట్టమొదట ప్రచురించింది "పీపుల్స్‌వార్" పత్రిక. ఈసారి చైనా అధ్యక్షుడైన జంగ్-కై-షేక్ అమెరికా అధ్యక్షునికి వ్రాసిన జాబును గూడ ప్రచురించిన మొదటిపత్రిక "పీపుల్స్‌వార్". జులై 1942లో జంగ్-కై-షేక్ యీ జాబును వ్రాశారు. అందులోని ముఖ్య భాగాలు యివి:

"........అమెరికావారు ధర్మపక్షాన, న్యాయపక్షాన, నిలబడతారని భారతీయులు చాలా కాలంనుంచి ఎదురు చూస్తున్నారు. ఈ విషయమై నా సొంత అభిప్రాయాలుకొన్ని మీకు తెలియజేయ దలచుకున్నాను.

"దేశస్వాతంత్ర్యమే తమ గమ్యస్థానం అని భారతీయుల దృఢవిశ్వాసం. జాతీయ కాంగ్రెసు హేతువాదంకంటె భావోద్రేకంపై ఎక్కువగా ఆధారపడుతున్నది. కాని, అమెరికా అంటే భారతీయుల కెక్కువ అభిమానం. అందువల్ల రాజీచేయడానికి మూడో పార్టీగా అమెరికాయే ముందుకు రావలసియుంది. ప్రపంచంలో ధర్మం జయించి తీరుతుందని భారతీయుల విశ్వాసం. ఈ విశ్వాసాన్ని అమెరికా బలపరచడం అవసరం.

"భారతీయులు యుద్ధంలో తప్పక పాల్గొంటారు. అలా వారు పాల్గొనేటట్లు మనమెవరమూ తగిన విధంగా ప్రయత్నించపోతే, ఇప్పుడు బ్రిటిషువారిని గురించి వారి కెలాంటి అభిప్రాయం ఉందో, మిత్రరాజ్యాలన్నింటి పట్లగూడ అలాంటి అభిప్రాయాన్నే కలిగియుంటారు. ఇది ఎంతైనా ప్రమాదకరమైన విషయం. ఇట్టి పరిస్థితివల్ల నష్టపడేది ఒక్క బ్రిటన్ మాత్రమేకాదు. ఇతర మిత్రరాజ్యాలకు కూడా నష్టం వాటిల్లుతుంది కాబట్టి, బ్రిటన్ యిప్పటి పరిస్థితులకు గల కారణాలను తొలగించవలసి యుంది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యంయొక్క ఘనతను కాపాడుకోడానికైనా, తన శ్రేయస్సును చూచుకొనడానికైనా, బ్రిటన్ సహనం, వివేచనాదృష్టిని కనపరచి, ధైర్యంతో ముందంజ వేయాలి. పరిస్థితు లిలాగానుంటే, భారతదేశంలో బ్రిటిష్ వ్యతిరేకోద్యమం బయల్దేరవచ్చు. అప్పుడు బ్రిటిష్‌వారు ప్రస్తుతం అక్కడ అమలులో ఉన్న చట్టాలతో ఆ ఉద్యమాన్ని అణచడానికి ప్రయత్నిస్తారు. వెంటనే దేశంలో అల్లకల్లోలము బయల్దేరుతుంది నిర్బంధవిధానం ఎంతతీరుగా సాగుతుందో దానివల్ల కలిగే ఫలితాలుకూడా అంత తీవ్రంగా ఉంటాయి.

"అందువల్ల మానవజాతియొక్క శ్రేయస్సును, మిత్రరాజ్యాల ఆశయాలను, దృష్టిలో ఉంచుకొని, అమెరికా యీ విషయంలో జోక్యం కలిగించుకోవాలి. తగినవిధంగా భారతదేశ సమస్యను పరిష్కరించవలసిందని బ్రిటన్‌కు సలహా యివ్వాలి.

మన అందరి యుద్ధాశయాలు ఒకటే. మనఅందరిశ్రేయస్సు ఒండొరులశ్రేయస్సుపై ఆధారపడివుంది. అందువల్ల నేనీ విషయంలో మాట్లాడకుండా ఉండలేను."

రూజువెల్టును ఎందుకు బలపరచాలి?

[రేపు నవంబరు 7 వ తేదీని అమెరికాలో క్రొత్తఎన్నికలు జరుగుతాయి. 5 కోట్లమంది అమెరికన్ వోటర్లు క్రొత్త అధ్యక్షుని ఎన్నుకుంటారు. చట్టనిర్మాణసభలకు కూడా అదోతే ఎన్నికలు జరుగుతాయి. ఏయే పార్టీలు పోటీ చేయబోతున్నాయి? వాటిచరిత్ర, సాంప్రదాయం ఏమిటి? అభివృద్ధినికోరే అమెరికన్లు ఏపార్టీని బలపరుస్తున్నారు?]

అమెరికన్ రాజ్యాంగంలో అధ్యక్షునికి చాలా అధికారాలుంటాయి. అధ్యక్షుని చేతుల్లోనే ప్రభుత్వ కార్యనిర్వహణ యంత్రం అంతా ఉంటుంది. అధ్యక్షుడే అమెరికన్ సేనలకు పై అధికారి. యుద్ధనిర్వహణ శాఖలన్నింటికి పైరక్షకుడూకూడా అతనే. కాబట్టి, యుద్ధంలో విజయసాధనకుగాని, యుద్ధానంతరం శాంతిస్థాపనకుగాని, క్రొత్త అధ్యక్షుడు ప్రధానమైన పాత్ర వహిస్తాడు.

కార్యనిర్వహణ శాఖకు అధ్యక్షుడెలా బాధ్యుడో, అలాగే చట్టనిర్మాణశాఖకుబాధ్యత "కాంగ్రెసు"ది. ఈ "కాంగ్రెసు"లో రెండుసభలుంటాయి. మొదటిది "హౌస్ అవ్ రిప్రజంటేటివ్స్" (ప్రతినిధులసభ) రెండోది "సెనేట్". రేపు జరిగే అధ్యక్షుని ఎన్నికతోబాటు, యీ ప్రతినిధుల సభకూకూడా ఎన్నికలు జరుగుతాయి. "సెనేటు" సభలో మూడోవంతు స్థానాలకు కూడా ఎన్నికలు జరుగుతాయి. ఈ రెండు సభలలోనూ ప్యాసయిన తీర్మానమే చట్టం అవుతుంది. చట్టనిర్మాణంఅంతాయీరెండుసభలచేతుల్లోనేఉండడంవల్ల, వాటిపైకొత్తఅధ్యక్షుడు ఆధారపడవలసి వస్తుంది. అందులో తనకు మెజారిటీ లేనిదే, స్వతంత్రించి యేపనీ చేయలేడు.

అమెరికన్ పార్టీలు

అమెరికాలో ప్రధానమైన రాజకీయపార్టీలు రెండు. మొదటిది రిపబ్లికన్ పార్టీ రెండోది డెమాక్రటిక్ పార్టీ. మొత్తం 48 రాష్ట్రాలలోనూ యీరెండుపార్టీలు ఉన్నాయి. అనేక సమస్యలపై యీ పార్టీలమధ్య పోరాటాలు జరుగుతూవుంటాయి. ప్రతి రాష్ట్రంయొక్క రాజకీయాలు, మొత్తందేశంయొక్కరాజకీయాలు, యీ పోరాటాల పర్యవసానంపై ఆధారపడుతూవుంటాయి. ఇంగ్లండులోమాదిరిగా లేబర్ పార్టీవంటి బలమైన మూడోపార్టీ అమెరికాలో లేదు. కాబట్టి క్రొత్త అధ్యక్షునిఎన్నిక యీ రిపబ్లికన్, డెమాక్రటిక్ పార్టీలమధ్య జరిగే పోరాటానికి ప్రతిబింబంగా ఉంటుంది.

ఈ రెండు పార్టీల ఆశయాలు ఏవో, వాటి నాయకు లెవరెవరో ఇప్పుడు పరిశీలిద్దాం.

అమెరికాలో ఫాసిస్టు అనుకూల శక్తులకు రిపబ్లికన్ పార్టీ ఒక బలమైన కేంద్రం. దానికి నాయకులు యిదివరలో అధ్యక్షుడుగావున్న హూవర్, సెనేటరుటాఫ్ట్, ఆల్ఫ్రెడ్ లాండన్ మొదలైనవారు. వీరంతా, యూరపియన్ యుద్ధాలలో అమెరికా జోక్యం కలిగించుకోరాదని పైకివాదిస్తూ, లోపల ఫాసిస్టు దురాక్రమణకు తోడ్పడ్డవారు. వీరు సోవియట్ యూనియన్‌ని ఒక ప్రభుత్వంగా అమెరికా గుర్తించకూడదని పట్టుబట్టినవారు. 1932 లో రూజ్‌వెల్టు అధ్యక్ష పదవికి ఎన్నుకోబడే వరకూ అమెరికా సోవియట్ ప్రభుత్వాన్ని గుర్తించలేదు. స్పెయిన్‌లో ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాన్ని కూలద్రోయడంలో ఫ్రాంకోకు సహాయపడిన ప్రబుద్ధులుకూడా వీరే. చెకోస్లొవేకియాను ఫాసిస్టు రాజ్యాలు పంచుకున్నప్పుడు వీరు తమ ఆమోదాన్ని, సంతృప్తిని ప్రకటించారు. చైనాపై జపాన్ ముష్కరులు విరుచుకుపడి, చైనా ప్రజల్ని చిత్రవధ చేస్తూన్న రోజుల్లో, జపానుకు యినుము సప్లయిచేసి తోడ్పడిందికూడా ఈ ముఠావారే. చైనాకు ఎట్టి సహాయంకూడా పంపవద్దని అమెరికా ప్రభుత్వంపై బలమైన ఒత్తిడి తెచ్చిందికూడా వీరే. అన్ని దేశాలూ కలిసి హిట్లరు దురాక్రమణను ఎదుర్కోవాలనే పంథాను వీరు బలపరచకపోవడమే గాకుండా, తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు. ఈ విధంగా వీరు బూటకపు తటస్థవిధానంతో ఫాసిస్టు రాజ్యాలకు సహాయం చేశారు.

రాక్‌ఫెల్లర్, డ్యూపాంట్, వంటి అమెరికన్ గుత్తవ్యాపారస్తులు, పెద్దపెద్ద పెట్టుబడిదార్లు, యీపార్టీకి అండ.

అమెరికన్ షావుకార్లు దేశశ్రేయస్సును మనసులో పెట్టుకోకుండా, లాభాలమీద లాభాలు గడిస్తూ, అంతకంతకు కొవ్వెక్కిపోతూండే, రూజ్వెల్టు వారిని అదుపు ఆజ్ఞల్లో పెట్టడానికి కొన్నిచక్కనిప్రణాళికలు తయారుచేసినప్పుడు, రిపబ్లికన్‌పార్టీవారు వాటిని తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు. కార్మికుల్లో నిరుద్యోగాన్ని పారదోలడానికి రూజ్వెల్టు రోడ్లు, కాలువలు, వంతెనలు మొదలైన పబ్లిక్‌వర్క్స్ స్కీములను ప్రవేశపెడితే, హూవర్ యీ చర్యలపట్ల తన వ్యతిరేకతను ప్రకటించాడు. కార్మికుల కూలిరేట్ల విషయంలో మిల్లు యజమానులు యూనియన్లతో కొన్ని ఒడంబడికలు చేసుకోవాలనీ, కార్మిక సంఘాలను గుర్తించాలనీ, రూజ్వెల్టు శాసించినప్పుడు, వీరు ప్రతిఘటించారు.

అమెరికా యుద్ధంలో ప్రవేశించిన తరువాత కూడా, యీ పార్టీవారు హిట్లరుకు అనుకూలంగా పరిణమించే ప్రచారాన్ని కొనసాగించారు. ఉదాహరణకు, యూరపులో రెండవ రంగం తెరువరాదన్నారు; అమెరికన్లు మొదట జపాన్‌తోనే పోరాడాలన్నారు. రెండవరంగం తెరువబడ్డ తరవాత లక్షలాది అమెరికన్ ప్రాణాలు యుద్ధరంగంలో ఆహుతియైపోతున్నాయంటూ తుపాను లేవదీశారు.

వీరందరూ డ్యూయీని బలపరుస్తున్నారు.

డ్యూయీని రిపబ్లికన్‌పార్టీ తన ప్రతినిధిగా నిలబెట్టింది. డ్యూయీకి ప్రతిపక్షిగా, డెమాక్రటిక్‌పార్టీతరఫున రూజ్‌వెల్టు పోటీచేస్తున్నారు.

రూజ్వెల్టు ఆశయాలు

ప్రపంచంలో ఫాసిజం అనేదానిని నామరూపాలు లేకుండా చేయడానికి అమెరికన్ ప్రజలందరినీ ఏకతాటిమీద నడిపించడమే డెమాక్రటిక్‌పార్టీ నాయకుల ఆశయం. ప్రపంచంలో సోవియట్ యూనియన్‌ని మొట్టమొదట గుర్తించింది రూజ్వెల్టు ప్రభుత్వం. సోవియట్ విధానాన్ని గురించి తెలుసుకు రావడానికి జోసెఫ్ డేవిస్ అను రాయబారిని పంపింది కూడా రూజ్వెల్టు. 1937 లోనే అతడిలా చెప్పారు :

"ఒక దేశానికి - మరో దేశానికి మధ్య ఒడంబడికలు ఎలా మట్టిపాలౌతున్నాయో, ప్రజల వాంఛలు ఎలా తృణీకరింపబడుతున్నయో, మనం చూస్తున్నాం. ఇందువల్ల అంతర్జాతీయంగా అరాజకం, అస్థిరత్వం ఏర్పడుతోంది. ఇట్టి విధానానికి వ్యతిరేకంగా, ప్రపంచ శాంతినికోరే ప్రభుత్వాలన్నీ కలసి కృషిచేయవలసి వుంది. తటస్థవిధానంవల్ల ఎట్టి ప్రయోజనం ఉండదు."

రూజువెల్టు పెద్ద పెద్ద అమెరికన్ షావుకార్లకు వ్యతిరేకంగా, ప్రజలపక్షం వహించి, అనేక పోరాటాలు చేశాడు. డ్యూపాంట్ కంపెనీ వంటి గుత్తవ్యాపారసంస్థలు ప్రభుత్వచట్టాన్ని ధిక్కరించినందుకు కొందర్ని అరెస్టుచేయించాడు. ట్రేడ్‌యూనియన్‌లను యజమానులు గుర్తించాలని కార్మికులు ఒత్తిడితెచ్చినప్పుడు వారికి చేయూత నిచ్చాడు.

విదేశాంగనీతి

అమెరికా యికముందు అవలంబించవలసిన విదేశాంగనీతి విషయంలోకూడా యీ రెండుపార్టీల వైఖరి ఎలాంటిదో చూదాం.

టెహరాన్ (పెర్షియా ముఖ్యపట్టణం) లో బ్రిటిష్, అమెరికన్, సోవియట్‌నాయకుల సమావేశం జరిగినట్లు మనకు తెలుసు. యుద్ధంలో ఫాసిజాన్ని సమూలంగా నాశనం చేయడానికి, యుద్ధానంతరంసుస్థిరమైనప్రపంచ శాంతిని నెలకొల్పడానికి, అక్కడ కొన్ని ప్రధానమైన నిర్ణయాలు జరిగాయి.

అమెరికాకూడాయితర దేశాలసహకారంతో ఫాసిజాన్నిహతమార్చుటకు, శాంతినిస్థాపించుటకు, త్రికరణశుద్ధిగా పనిచేయడమా? లేదా తన వ్యాపారం, తన పెట్టుబడి మాత్రం చూచుకుంటూ తటస్థంగా ఉండడమా? ఇదీ రెండు పార్టీల నాయకుల్ని ఎదుర్కొనేప్రశ్న. ఈ విషయంలో రూజ్వెల్టు అభిప్రాయాలు ప్రపంచానికంతకూ తెలిసినవే. టెహరాన్ సమావేశంకొరకు ప్రయత్నించినవాడు రూజ్వెల్టు. టెహరాన్ నిర్ణయాలపట్ల తనపూర్తి ఆమోదాన్ని తెలియజేసినవాడు రూజువెల్టు. కాని, డ్యూయీ తన అభిప్రాయాలుమాత్రం స్పష్టంగా తెలియజేయడంలేదు. టెహరాన్ ఒడంబడికకు వ్యతిరేకంగా ఇంతవరకు అతడెట్టి ప్రకటన చేయలేదు. వివిధదేశాలమధ్య "శాంతియుత పద్ధతులద్వారా ఐక్యసహకారం" ఉండవలసిందేనని కూడా ఈయన అంగీకరించాడు.

కాని, రిపబ్లికన్ పార్టీవారు డ్యూయీని అభ్యర్థిగా నిలబెట్టకపోవునే అతడేమన్నాడో వినండి :

"అంతమైన శర్తులతో ఒడంబడికలు చేసుకున్నంతమాత్రాన ప్రపంచశాంతి సుస్థిరంగా నిలబడదు. ఒక వ్యక్తిచేతుల్లోవున్న విషయంకాదిది. రహస్యంగా కొందరు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు సమావేశాలు జరుపుకోవడంవల్లా అది జరుగదు." (1944, జూలై 2) 1940 లో అతడీ క్రింది విధంగా రూజ్వెల్టుని అంటించాడు :

"యుద్ధం రాకుండా చేయడానికి ఈ ప్రభుత్వం ప్రయత్నించింది. విఫలమయింది. విఫలమైన వెంటనే రష్యాతో అర్థంలేని మైత్రికోసం పాకులాడింది.... అట్టి మైత్రి మన కవసరంలేదు."

కాబట్టి, డ్యూయీ అధికారానికి వస్తే, తప్పకుండా అతడు ఫాసిస్టు ముఠాలతో సంధి చేసుకుంటాడు. వారిని సంతృప్తి పరచడానికి ఎంతవరకైనా పోతాడు. ప్రపంచశాంతిగాని, అమెరికా క్షేమంగాని వీనికక్కర్లేదు. ఇతడు అమెరికన్ గుత్తవ్యాపారస్తుల చేతుల్లో కీలుబొమ్మ. వారు ఆడించినట్లల్లా ఆడుతాడు.

దేశీయ వ్యవహారాలు

ఇక దేశీయ వ్యవహారాల్లో యీ రెండు పార్టీల దృక్పథం ఏమిటి? పెద్దపెద్ద గుత్తవ్యాపారస్తులంతా కలిసి, ప్రజల బాగుతో ఎట్టి సంబంధం లేకుండా తమ లాభాలే చూచుకొంటూ అమెరికన్ ప్రభుత్వాన్ని ఉపయోగించుకోవడమా? లేక, అమెరికన్ ప్రభుత్వం వారిని అదుపు ఆజ్ఞల్లో ఉంచుతూ, ప్రతి అమెరికన్ పౌరుడు సంతృప్తితో సుఖంగా జీవించడానికి అవకాశాలు కల్పించడమా? ఇదీ, యుద్ధానంతరం క్రొత్త అమెరికన్ అధ్యక్షుని ఎదుర్కొనే సమస్య.

యుద్ధం ప్రారంభమైన తర్వాత "డ్యూపాంట్ అండ్ ఇంపీరియల్ కెమికల్ ఇండస్ట్రీస్" అను గుత్త వ్యాపార సంస్థ ప్రభుత్వ చట్టాన్ని ధిక్కరించి స్వేచ్ఛా వ్యాపారం కొనసాగించి నప్పుడు రూజ్వెల్టు కొందరిని అరెస్టు చేయించాడు. "మాంట్‌గోమరీవార్డు" అను యుద్ధ పరిశ్రమ శాలాకు ప్రొప్రైటర్లు, కార్మికుల సంస్థతో సంప్రతించడానికి నిరాకరించినప్పుడు, రూజ్వెల్టు జోక్యం కలిగించుకొని, ఆపరిశ్రమను స్వాధీనం చేసుకున్నాడు.

కాని, డ్యూయీ ఇట్టివిషయాలలో స్పష్టంగా తన అభిప్రాయాన్ని ఎప్పుడూ చెప్పలేదు. రూజ్వెల్టు ప్రభుత్వాన్నిఖండించడంలో మాత్రం అతడు ఒక్క అవకాశాన్ని కూడా విడిచిపెట్టడు. ఉదాహరణకు, అతనీమధ్య యిలా ప్రకటించాడు:

"పరిమితులు విధించడంలోను, ఆటంకాలు పెట్టడంలోను, యీ ప్రభుత్వం (రూజువెల్టు ప్రభుత్వం) ప్రత్యేకమైన ప్రావీణ్యతను సంపాదించింది. అమెరికన్ పరిశ్రమలు, అమెరికన్ వ్యాపారం, అభివృద్ధి పొందడం దానికి యిష్టంలేదు;

ఇండియాపట్ల అమెరికావారి సానుభూతి

(శివ్-సేన చిరువాయి) కనుకనే వాటిని అది ఇష్టంవచ్చినట్లు దూషిస్తోంది."

దీని అర్థం ఏమిటి? అమెరికాలో గుత్త వ్యాపారస్థుల వర్గాలు లేకుండా, విచ్చలవిడిగా, ప్రపంచంలో ఏకఛత్రాధిపత్యం చెలాయించాలని చూస్తూంటే, రూజ్వెల్టు వారిపై కొన్ని ఆటంకాలు పెట్టాడు, కొన్ని చట్టాలు అనుసరించాడు. అది వీరికి గిట్టడంలేదు. డ్యూవీని తమప్రతినిధిగా లేవదీశారు. డ్యూవీ ద్వారా తమ స్వేచ్ఛావ్యాపారాన్ని కొనసాగించాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు.

కాబట్టి, యీ రెండు ప్రధానసమస్యలమీద రిపబ్లికన్, డెమాక్రాటిక్ పార్టీలు రెండూ విభిన్నమైన పోకడలు నవలంబిస్తున్నాయి. డెమాక్రాటిక్‌పార్టీ ప్రగతిని అభివృద్ధిని కాంక్షిస్తాయి; రిపబ్లికన్‌పార్టీ ప్రగతిని అభివృద్ధిని నిరోధిస్తాయి.

రేపు నవంబరులో యీ రెండు పార్టీలు తమ బలాబలాలు ప్రదర్శించుకుంటాయి. ప్రజల యెదుట తమతమ దృక్పథాలు చెప్పవలసియుంటుంది. కనుకనే రిపబ్లికన్ పార్టీ నాయకులు తమ అసలు ఉద్దేశాలేవో బయటికి చెప్పకుండా, పైకి చక్కని నినాదాలిస్తున్నారు. తామే గొప్పప్రజాస్వామ్యవాదులుగా కనబడ్డానికి రూజువెల్టును ఖండిస్తూ ఉపన్యాసా లిస్తున్నారు.

కార్మికులదృక్పథం

ఇట్టి బూటకపు ప్రచారానికి అమెరికన్ కార్మికులు మోసపోవడంలేదు. ఇంగ్లండులోవలె అమెరికాలో బలమైన లేబర్‌పార్టీ లేకపోయినా, ట్రేడ్‌యూనియన్ ఉద్యమం తగినంతబలంగానే వుంది. రూజువెల్టు అధికారంలోవున్న యీ పదిపన్నెండు సంవత్సరాలలోనూ ధరలు పెరిగిపోకుండా ఉంచడానికి, కూలిరేట్లను నిలబెట్టడానికి, అతడు ఎంతగా కృషిచేశాడో అమెరికన్ కార్మికులకు తెలుసు. తత్ఫలితంగా అమెరికాలో పరిశ్రమల ఉత్పత్తి 100కి 75 చొప్పున హెచ్చిందనే విషయంకూడా వారికి తెలుసు. 60 లక్షల సభ్యత్వం గల "కాంగ్రెస్ ఆఫ్ ఇండస్ట్రియల్ ఆర్గనైజేషన్స్" రూజువెల్టు పక్షాన నిలబడి, విరివిగా ఎన్నికల ప్రచారం చేస్తోంది. పాల్ రాబ్సన్‌వంటి ప్రపంచ విఖ్యాత నీగ్రో నటకుడు, నీగ్రో ప్రజాసామాన్యం (1 కోట్లమంది), రూజువెల్టును బలపరుస్తున్నారు. 6½ లక్షలమంది సభ్యత్వంగల టీంస్టర్స్ యూనియన్, 2½ లక్షలమంది గల హోటల్ పనివాళ్ళ యూనియన్‌కూడా రూజువెల్టునే బలపరుస్తున్నాయి. 1 లక్ష మంది సభ్యులు ఉన్న "కమ్యూనిస్టు పొలిటికల్ ఎసోసియేషన్" కూడా రూజువెల్టుకే ప్రచారం చేస్తూంది.

ఈవిధంగా, రాబోయే అమెరికన్ ఎన్నికలలో విజయం అభివృద్ధి శక్తులకా? అభివృద్ధిని నిరోధించే శక్తులకా? అనే సమస్య పరిష్కరింపబడుతుంది.

భారతదేశ సమస్య

ఫిలిప్సును మన దేశానికి రాయబారిగా పంపింది రూజ్వెల్టు. భారతదేశ ప్రతిష్ఠంభన యుద్ధ ప్రయత్నాలకు ఎంత హానికరంగా ఉందో తెలియజేస్తూ ఫిలిప్సు అమెరికన్ అధ్యక్షునికి ఒక జాబు వ్రాశాడు. ఆ జాబు అమెరికన్ ప్రజాసామాన్యానికి ఒక ఆయుధంగా దొరికింది. డెమాక్రాట్లు, రిపబ్లికన్లు కూడా బ్రిటిషు ప్రభుత్వ విధానాన్ని నిరసించారు. అయితే, అభివృద్ధిని నిరోధించే రిపబ్లికన్ పార్టీ సభ్యులు సహితం ఎందుకు మన దేశం విషయంలో జోక్యం కలిగించుకొంటున్నారో చూడాలి. బ్రిటిష్‌ప్రభుత్వం ఫిలిప్సుపై చర్య తీసుకున్నందుకు అమెరికన్ ప్రభుత్వం కూడా ప్రతీకారచర్య తీసుకోవాలని సూచిస్తూ అమెరికన్ శాసనసభలో ఒక రిపబ్లికన్ మెంబరు తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదించాడు. అమెరికా పెట్టుబడిదారీ దేశం. ప్రపంచంలోకల్లా బలమైన పెట్టుబడిదారీ దేశం. ఇండియాలో పెత్తనం బ్రిటిష్ పెట్టుబడిదార్లది. ఆ పెత్తనంపోయి, అమెరికన్ షావుకార్ల పెత్తనం ఇండియాలో ఏర్పడాలని వారు సహజంగా కోరుతారు. అమెరికాలో రెండు పార్టీలూ పెట్టుబడిదారీ పార్టీలేనను విషయం మరచిపోకూడదు. రెండోకారణం ఏమంటే భారతదేశ స్వాతంత్ర్యాన్ని గురించి అమెరికన్ ప్రజాసామాన్యం చాలాకాలంనుంచి ఆందోళన చేస్తూంది. అనేక వేలమంది అమెరికన్ యువకులు జపాన్‌తో పోరాడ్డానికి మన దేశంలో వున్నారు. యుద్ధరంగంలో వీరికి విజయం లభించాలంటే, భారతీయులు సంతోషపూర్వకంగా యుద్ధకృషికి తోడ్పడాలి. ఈ విషయం అమెరికన్లలో బాగా నాటుకుంది. రూజ్వెల్టుపక్షాన ఎన్నికలప్రచారం చేస్తూన్న "కాంగ్రెస్ ఆఫ్ ఇండస్ట్రియల్ ఆర్గనైజేషన్సు" (కార్మిక సంస్థ) భారతదేశ సమస్యను తన ప్రణాళికలో ఒకభాగంగా చేర్చింది. అటు రిపబ్లికన్ ప్రతినిధులు శాసనసభలలోను, పత్రికలలోను, భారతదేశ సమస్యనుగురించి చర్చలు, తీర్మానాలు, సాగిస్తున్నారు.

కాబట్టి ఇతర సమస్యలతోబాటు మనదేశ సమస్యకూడా రాబోయే అమెరికన్ ఎన్నికలలో ప్రాధాన్యతవహించి తీరుతుంది.

— "పీపుల్స్‌వార్" నుండి

★

చిలకమర్తి వారికి సన్మానం

★

గుంటూరు పట్టణ అభ్యుదయ రచయితల సంఘ సభ్యుల సాధారణ సమావేశం 18-9-44 న గుంటూరు థియోసాఫికల్ లాడ్జిలో శ్రీ దేవరాజు కృష్ణశర్మగారి అధ్యక్షతన జరిగింది. ఈ క్రింది తీర్మానం ఆమోదించబడింది.

మహాకవి కళాప్రపూర్ణ శ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహంగారికి రు. 1116/- ఇచ్చి సన్మానించుటకు ఈక్రింది సభ్యులుగల కన్వీనింగు కమిటీని ఏర్పరుపబడినది:

(1) విద్వాన్ ప్రయాగ కోదండరామశాస్త్రి, కొత్తపేట, గుంటూరు.

(2) శ్రీ కూర్మా వేణుగోపాలస్వామి, ఎం. ఏ., బార్-ఎట్-లా, రిజిష్ట్రార్, ఆంధ్రయూనివర్సిటి

(3) శ్రీ మందలపర్తి ఉపేంద్రశర్మ, బి. ఏ. ఆంధ్రోపన్యాసకులు, హిందూకళాశాల

అక్టోబర్ 10 లోగా సన్మానసంఘ ఏర్పాటుకు నిర్ణయింపబడినవి.

రైళ్ల రాకపోకల విషయంలో రైల్వేకార్మికుల శ్రద్ధ

"అనవసరంగా ప్రయాణం చేయొద్దు" అంటూ రైల్వే అధికారులు ప్రకటించే ప్రకటనలు మీరు చూసేవుంటారు. ఈ విషయాన్నే ప్రచారంచేసే ఫిల్ములుకూడా బహుశా మీ కంటబడివుంటాయి. టిక్కెట్టుకొని బండిలోకి ఎక్కేటప్పటికి, "ఇచ్చి చెడి కాయంగల విన్నపాలు" ఎన్నో మీరు చేసేవుంటారు. అబ్బా! ఈ మిలటరీవాళ్ళ మూలంగా ఇదంతా వచ్చింది! అని విసుక్కోవడం చూస్తున్నాం. ఎందుకింత వత్తిడి? ఎందుకింత రద్దీ? ఎవర్లీ మిలటరీవాళ్ళు?

వీళ్ళెవళ్ళో పరాయివాళ్ళుకాదు. మన బీదరైతుల కుటుంబాలనుంచి, కూలీ కుటుంబాలనుంచి, వెళ్ళినవాళ్ళే. ఒక తెల్లవాళ్ళ సంగతి? వాళ్ళల్లోనూ ఎక్కువమంది శ్రమపడి పనిచేసే పేదకుటుంబాలనుంచి వచ్చినవాళ్ళే. సోదర కార్మికులే. వీళ్ళంతా ఇల్లూ-వాకిళ్లూ వదిలిపెట్టి, పెళ్ళాం బిడ్డల్ని వదిలిపెట్టి, ఇక్కడకు వచ్చిందెందుకు? రైళ్ళలో మీకు స్థలంలేకుండా చేయడానికేనా? కాదు. మన దేశాన్ని జపానువాడిసులు మ్రింగ సిద్ధంగా ఉంటే, వాళ్ళను ఎదుర్కోడానికి వచ్చారు. జపాను ఫాసిస్టు ముష్కరులనుంచి వీరు మన దేశాన్ని రక్షిస్తున్నారు.

రైల్వే కార్మికుల కార్యక్రమం

ఈ విషయాన్ని కార్మికులు-ముఖ్యంగా రైల్వేకార్మికులు - బాగా గుర్తించారు. సైనికులను తీసుకుపోయే బండ్లను ఒడుదుడుకులు లేకుండా సకాలానికి గమ్యస్థలాలకు చేర్చడం; సైనికులకు అవసరమైన తి.తీ. వస్తువులూ ఆయుధసామగ్రీ అందించడం; ఇంతేగాక తమ వర్కుషాపుల్లోనే ఆయుధ పరికరాలను అధికంగా తయారుచేయడం - ఇదీ రైల్వే కార్మికుల కార్యక్రమం. ఈపనిని సక్రమంగా నెరవేర్చడమే తమ దేశభక్తిని రుజువు చేయడం అని గ్రహించారు. ఒక్క సైనికుల విషయంలోనేగాదు. కరువు ప్రాంతాలలోను, కరువు వచ్చిన ప్రాంతాలలోను, తమ సోదర దేశీయులను రక్షించాలంటే, సకాలంలో ఆహారపదార్థాలను చేరవేయాలి. ఇంతటితోనే సరిపోదు. దేశానికి నేడెంతో కరువుగావుంది. దాన్ని పోగొట్టాలి. ఎన్ని ఇబ్బందులు వచ్చినా లెక్కచేయక వాటిని సహిస్తూ, రైళ్ళ రాకపోకల్ని సక్రమం చేయాలి. ఇదే వారి దేశభక్తికి నిదర్శనం. ఈనాడు రైల్వే కార్మికులు "అధికోత్పత్తి" అన్నా, "ట్రాన్సుపోర్టు పాలసీ" అన్నా, అర్థం ఇదే.

గూడూరు కార్మికుల చొరవ

ఇలా కార్మికులెక్కడన్నా చేస్తున్నారా? ఏదో పత్రికలలో వ్రాస్తున్నారులే అని భావిస్తున్నారా? ఈ మధ్య జరిగిన రెండు ఘటనలు చూడండి.

మొన్న 12వ తేదీన గూడూరునుంచి వెళ్ళవలసిన ఒకగూడ్సుబండికి సంబంధించిన నాలుగుపెట్టెలు చెడిపోయాయి. ఆ పెట్టెల ఇరుసుమీదనుండే ఇత్తడిభాగాలు బీటలువారాయి. ఒక పెట్టెచక్రంకూడా చెడిపోయింది. మామూలురోజుల్లో అయితే వాటిని ఒకమూల పెట్టేవారు. తీరుబాటు చూసుకొని ఎప్పుడో మరమ్మతు చేసేవారు. కాని వాగన్లను మరమ్మతుచేసే కార్మికులు ఇలాచేయలేదు. వెంటనే "జాకీ"లతో పెట్టెలన్నిటినీ అతిశ్రమతో ఎత్తారు. చెడిపోయిన భాగాలన్నిటినీ మార్చి, నాలుగుగంటలకంతా పనిపూర్తిచేశారు. [illegible] రాత్రి సుమారు 8 గంటలకు [illegible] బండితో పెట్టెల్ని పంపించివేశారు.

గూడూరులో వాగన్లను మరమ్మతుచేసే స్టాఫ్ తక్కువ. అయినా దేశభక్తితో ఉత్సాహంగా పనిచేయబట్టి, మూడు గంటలలోనే పని పూర్తిచేయగలిగారు. "పనివాళ్ళు ఇంత బాధ్యత తీసుకొని పనిచేస్తారని నేనెన్నడూ అనుకోలేదు!" అన్నాడు వాళ్ళపై పెత్తనం చెలాయించే అధికారి.

పాకాలలో మరొక సంఘటన జరిగింది. ధర్మవరంనుండి పాకాలకు వచ్చే మిక్సెడ్ ట్రెయిన్ (అంటే ప్రయాణీకులేగాక సరుకు పెట్టెలుగూడ వుండే బండి) 1-9-44 న [illegible]పేట సమీపంలో ప్రమాదానికి గురి అయింది. వాగను ఇరుసు విరిగిపోయి, పట్టా తప్పిపోయింది. పాకాలకు ఈవార్త చేరగానే, కార్మికులు "క్రెయిన్"తో వెళ్ళి, వాగన్‌ను ఎత్తి, పట్టాలమీద పెట్టారు. దేశభక్తితో, ఎంతో చురుకుగా, కార్మికులు పని చేశారు. రాత్రి ఏడుంబావుకు రావలసినబండి తెల్లవారుఝామున మూడున్నరకుగాని పాకాలకు రాలేదు.

కార్మికులకు ప్రజల సహకారం

కార్మికులింత ఉత్సాహంగా పనిచేస్తే, చుట్టుప్రక్కల గ్రామస్థు లూరకుంటారా? పరిసర గ్రామప్రజలు ప్రయాణీకులకు పవిత్రమైన భోజనంతెచ్చిపెట్టారు. ఇంతేగాదు, వాగన్లలోని సామాను దించిపెట్టుటలోను, చెడిపోయిన రైలులైనును బాగుచేయుటలోను, ప్రమాదంమూలకంగా అచ్చటచ్చట పడిపోయిన సామాన్లు వెతికితెచ్చి ఇచ్చుటలోను, రైల్వేకార్మికులకెంతో తోడ్పడ్డారు. అధికోత్పత్తి విధానాన్ని, ట్రాన్సుపోర్టు విధానాన్ని ఎంతబాగా నిర్వహిస్తే, కార్మికులంత ఎక్కువగా ప్రజల మన్ననలను, ఆదరను, పొందుతారనడానికి పాకాల ఉదంతమే నిదర్శనం.

రైల్వే అధికారులకు విజ్ఞప్తి

దేశభక్తితో, చొరవతో, ఇటా రవాణాను సులభం చేస్తున్న కార్మికుల పరిస్థితులేమిటి? ఉదాహరణకు పాకాలనే తీసుకొందాం. పాకాలలో ఇలాంటి ప్రమాదాలు ఏర్పడడానికి కారణమేమిటి? పాకాలనుండి ధర్మవరం 140 మైళ్ళు వుంటుంది. ఈరెండు స్టేషన్ల మధ్య వున్న ముదిగుబ్బ స్టేషన్‌నుండి రెండు వైపులకు లైను చాలా పల్లంగా ఉంటుంది. ఇంజన్లా సరియైనవికావు. రోజుకి పదిపన్నెండు గంటలుపనిచేసి అలసిపోయిన డ్రైవర్లు, ఎత్తునుంచి పల్లానికి పరుగెత్తే బండిని అదుపులో ఉంచుకోవడం కష్టం. అందుకనే గత 3 నెలలలోను 3 ప్రమాదాలు జరిగాయి. కాబట్టి, కార్మికుల పరిస్థితులను అధికారులు చక్కబరచాలి. ప్రమాదాలు జరగకుండా చూడాలి. అందుకు అధికారులు వెంటనే ఈ క్రింది పనులు చేయాలి.

(1) పాకాల - ధర్మవరం స్టేషన్లమధ్య, పెట్టెల్ని బాగుచేసే ఒక ఫిట్టర్ని, కూలీని పెట్టి, బండి కొంతదూరం పోయిన తర్వాత వాళ్ళ చేత పరీక్ష చేయించాలి. చెడిపోయినవాటిని బాగుచేసి పంపించాలి. అప్పుడు పల్లంలో బండి పరుగెత్తినా పర్వాలేదు. (2) ఈ లైనులో డ్రైవర్లకు మంచి ఇంజన్లు సప్లయిచేయాలి. (3) ఇంజన్లు పనిచేసే డ్రైవర్లకు అలసట లేకుండా, రెండు డ్యూటీలుగా పనిచేయించాలి.

వివాహము - విడాకులు

రావుకమిటీ సూచనలు

మానికొండ సూర్యావతి

గత సంచికలో వారసత్వము-మనోవర్తులను గూర్చి వ్రాశాను. ఇప్పుడు రావు కమిటీవారి 'హిందూ లా' చిత్తుచట్టంలో ఉన్న వివాహము - విడాకులు అనే భాగాన్ని గూర్చి విచారింపుదాం.

పై చిత్తుచట్టం ప్రకారం, హిందువులలో బౌద్ధులు, జైనులు, సిక్కులు గూడ ఉన్నారు. కులం, తెగ వివక్షణలేకుండా ఏ ఇద్దరు హిందూ స్త్రీ పురుషులైనా పెండ్లి చేసుకోవచ్చును. శాస్త్రీయవివాహం, రిజిష్టరు వివాహం అని వివాహాలు రెండురకాలు.

శాస్త్రీయ వివాహపద్ధతి

హిందువులలో సామాన్యంగా మంత్ర తంత్రాలతో జరిగే బ్రాహ్మణ వివాహ పద్ధతేగాక, మరే ఇతర హిందూ-బౌద్ధ-జైన-సిక్కు ఆచారం ప్రకారమైనా గూడ వివాహమాడవచ్చును. వధూవరుల ఇష్టమయితే, శాస్త్రీయ వివాహాన్ని గూడ తర్వాత రిజిష్టరు చేయించుకోవచ్చును. పెండ్లి ఈక్రింది షరతులకు లోబడి జరగాలి:

1. వధూవరులలో ఏ ఒక్కరికిగాని అంతకు పూర్వమే వివాహమై, భార్యగాని భర్తగాని బ్రతికి ఉండరాదు. దీనివల్ల పురుషుడు ఎక్కువమంది భార్యలను చేసుకునే దురాచారం నిషేధించబడింది.

2 వధూవరులలో ఏ ఒక్కరికైనా పిచ్చి గాని, వెర్రిబాగులతనంగాని, ఉండగూడదు.

3. వధూవరులు సపిండులు గాగూడదు, అనగా తండ్రి తరఫున ఏడుతరాలవరకూ, తల్లి తరఫున ఐదు తరాలవరకూ వధూవరులకు "రక్తసంబంధమైన" బంధుత్వం ఉండరాదు. ఎట్టిపరిస్థితులలోనూ ఇప్పటివలె ఒక వ్యక్తి తన మేనగోడలును వివాహం చేసుకోగూడదు. ఎక్కడయినా ఆచారం ఉన్న కులాలు, తెగలలో మాత్రం మేనత్త మేనమామ బిడ్డలను పెండ్లి చేసుకోవచ్చును.

4. వధువుకు 16 సం. నిండకపోతే, ఆమె సంరక్షకుని అనుమతి లేకుండా పెండ్లిచేసుకోగూడదు.

రిజిష్టరు వివాహపద్ధతి

రెండవది రిజిష్టరు వివాహ పద్ధతి. ఇద్దరు హిందూ స్త్రీపురుషులు మంత్రతంత్రాలుగాని, మరేవిధమైన ఆచార వ్యవహారాలు గాని, లేకుండానే, తమవివాహాన్ని రిజిష్టరు చేయించుకోవచ్చు. ఇందుకు ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా కొన్ని వివాహరిజిష్ట్రారుఆఫీసులను ఏర్పరచుతుంది. ఈ వివాహపద్ధతివల్ల ఇప్పటివలె, పెండ్లి జరిగిందా లేదా అని నిర్ణయించడానికి, పురోహితులమీద, సాక్షులమీద ఆధారపడి ఉండాలిసిన అవసరం పోతుంది. ఈ వివాహ పద్ధతి ఈక్రింది షరతులకు లోబడిజరగాలి:

శాస్త్రీయ వివాహపద్ధతిలోని 1, 2 షరతులు దీనికి గూడ వర్తిస్తాయి.

3 ఇప్పుడు సామాన్యంగా అమలులో ఉన్న ఒకవ్యక్తి తన మేనగోడలును వివాహం చేసుకునే పద్ధతి నిషేధింపబడింది.

4. వధూవరు లిద్దరికి 21 సం. నిండకపోతే, ఈ వివాహానికి వారి సంరక్షకుల అనుమతిగావాలి. 21 సం. నిండితేనే సంరక్షకుల అనుమతి లేకుండా పెళ్లిచేసుకోవచ్చును.

పై రెండు వివాహ పద్ధతులలోనూ ప్రధాన లోపమేమంటే, శాస్త్రీయ వివాహపద్ధతిలో 16 ఏండ్లలోపు యువతిని ఆమె కిష్టములేని వానికి సైతం ఇచ్చి ఆమె గార్డియన్ పెండ్లి చేయవచ్చును. రిజిష్టరు వివాహం ప్రకారం 21 సంవత్సరాలలోపు యువతీ యువకుల గార్డియను అనుమతిలేకుండా వివాహం చేసుకోడానికి వీలులేదు. ఈ విధంగా 21 సం. వరకూ యువతి తన యిష్టంవచ్చిన యువకుని పెండ్లిచేసుకోడానికి హక్కులేకుండాపోతుంది.

వివాహం ఒక వ్యక్తి జీవితానికంతకూ సంబంధించిన విషయం. ఇటువంటి ముఖ్యమైన విషయంలో, ప్రతివ్యక్తికి పూర్తి స్వేచ్ఛ ఉండటం ధర్మసమ్మతమైనది. తల్లిదండ్రులు తమ బిడ్డలకు వివాహం విషయంలో సలహాలు ఇయ్యవచ్చును సక్రమమైన నిర్ణయం చేయడానికి సహాయం చేయవచ్చును. అంతేగాని, ఇప్పటివలె ఆస్తికోసమో మరే యితర స్వార్థంకోసమో, ఇష్టంలేని పెండ్లిచేసి తమబిడ్డలను జీవితపర్యంతం దుఃఖసముద్రంలో ముంచడానికి వారికి అధికారాలు ఉండగూడదు, కాని, దీనివల్ల గార్డియనులు ఆస్తికోసమో లేక మరే యితరస్వలాభం కోసమో, యువతీ యువకులను బలిఇచ్చే ప్రస్తుత దురాచారం ఇలాగే ఉండిపోతుంది. శారదాశక్టు ప్రకారం, యువకునికి 18 సం॥లు యువతికి 14 సం॥లు నిండితేనేగాని వివాహం చేసుకోగూడదు. కాబట్టి పెండ్లి వయస్సు యువకునికి 20 సం॥లు యువతికి 16 సం॥ వరకూ పెంచి, గార్డియను అనుమతి లేకుండానే, పై రెండువివాహపద్ధతులలో దేనినైనా అనుసరించి, పెండ్లిచేసుకోడానికి అవకాశం కల్పించాలి.

రావుకమిటీ, దగ్గర రక్తసంబంధం ఉన్న వారిమధ్య వివాహాన్ని నిషేధించే సూత్రాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. ఒకవ్యక్తి తన మేనగోడలును వివాహం చేసుకునే పద్ధతిని పూర్తిగా నిషేధించింది. ఇది అభివృద్ధికరమైన సూచనయే. ఆంధ్రదేశంలో మేనత్తమేనమామ బిడ్డలను, మేనగోడలును వివాహం చేసుకునే పద్ధతి చాల ఎక్కువగావుంది. ఇది జాతిఅభివృద్ధికి శ్రేయస్కరమైనదిగాదు. ఒకే కుటుంబములో వరుసగా దగ్గర రక్తసంబంధీకులలోనే పెండ్లి చేసుకుంటే, ఆకుటుంబము కొన్నితరాలకు శారీరకంగాను మానసికంగాను క్షీణించుతుందని ఆధునిక శాస్త్రజ్ఞులు రుజువుచేశారు. ఒక కుటుంబంలో ఏవైనా శారీరక - మానసిక లోట్లుఉన్నప్పుడు ఒకేకుటుంబంలో పెండ్లిండ్లు ముడిపెట్టుకొంటే, కొంతకాలానికి ఆ లోపాలు పెద్దవౌతాయి. పుట్టు గుడ్డివాళ్లు, కుంటివాళ్లు పుట్టడం, పిచ్చివాళ్ళు పుట్టడం జరుగుతుంది. సాధ్యమైనంత దూరదూరంగా పెండ్లిండ్లు చేసుకుంటే, కుటుంబం శారీరకంగాను — మానసికంగాను అభివృద్ధి అవుతుంది. సాధ్యమైనంతవరకు ప్రకృతిలో ఈ సూత్రమే అమలుజరుగుతోంది. పశుజాతిలో ఇది చాల ఎక్కువగా వుంది. కనుక సాధ్యమైనంత వరకూ దూరదూరంగానే పెండ్లిండ్లు చేసుకోవడం మంచిది. మేనగోడళ్లను పెండ్లిచేసుకోవడం పూర్తిగా మాన్పించాలి.

భార్య, లేక భర్త బ్రతికిఉండగానే మరొక పెండ్లి చేసుకున్నవారికి, (చట్టం అమలులోకి వచ్చాక) 7 సం॥ల వరకూ శిక్ష జరిమానా గూడా విధింపబడవచ్చును. తనకు పెండ్లి జరుగలేదని అబద్ధమాడి పెండ్లిచేసుకుంటే, 10 సం. వరకు శిక్ష, జరిమానా విధింపబడవచ్చును.

కట్నాలను మ్రింగివేయడానికి వీలులేదు

ఈచట్టం అమలులోకి వచ్చినతర్వాత, జరిగిన పెండ్లిండ్లలో, పెండ్లికుమార్తెకు పెట్టిన నగలు, కట్నం, మొదలైన వాటిని, తండ్రిగాని, భర్తగాని, మరెవ్వరూగాని, ఖర్చుపెట్టుకో గూడదు. ఆమెకు మైనారిటీ వెళ్ళినవెంటనే, ఆమెకుపై ఆస్తినంతా అప్పజెప్పాలి ఇదిచాలా అభివృద్ధికరమైన మార్పు. ప్రస్తుతం భర్తలువేలకువేలు కట్నాలు తీసుకోవడం, దాన్ని తమ ఇష్టం వచ్చినట్లు ఖర్చుపెట్టుకోవడం, భార్యకు ఆమెతండ్రి ఆస్తిని అనుభవించే అవకాశం లేకుండ చేయడం - మనం చూస్తూనేఉన్నాం. అంతేగాక, కొంతమంది ప్రబుద్ధులు భార్య ఆస్తిని తగులవేసి, ఆమెను తన్ని, ఇంకా ఆస్తిని తీసుకురమ్మని పుట్టింటికి పంపుతున్నారుగూడ. పై మార్పువల్ల భార్య తన ఆస్తిని సంరక్షించుకొనడానికి అవకాశం గల్గుతుంది.

భార్యకు మనోవర్తి

అసహ్యకరమైనరోగాలు రగిలించుకొని, భార్యలను - పిల్లలను అవస్థ పెట్టేవారున్నారు. ముండను ఇంట్లో తెచ్చిపెట్టి, భార్యచే దానికి ఊడిగం చేయించే మహానుభావులు కూడా ఉన్నారు. ఇంకా అనేకవిధాల భార్యలనుకష్టపెట్టేవారుఉన్నారు. ఇటువంటి అన్నిపరిస్థితులలోనూ భర్తనుండి వేరుగాఉండే హక్కు భార్యకులేదు. ఇంతవరకూ భర్తవల్ల ప్రాణాపాయమున్నదని రుజువుచేస్తేనే, ఆమె వేరుగా ఉండవచ్చు. రావుకమిటీ ఈక్రింది పరిస్థితులలో భర్తతో విడిపోయి, వేరుగా ఉండి, మనోవర్తిని పొందే హక్కును ఇచ్చింది:

(1) భార్యనుండి సంక్రమించని, ఏఅసహ్యకరమైన జబ్బునయినా భర్త కలిగి ఉండుట. (దీనిలో "భార్యనుండి సంక్రమించని" అనే పదం తీసివేయాలి. ఎందుకన్నంటే, భర్త మనోవర్తిని ఎగవేయడానికి, తన రోగం ఆమెనుండి సంక్రమించిందని చెప్పవచ్చును.)

(2) భర్త ముండను ఇంట్లో తెచ్చిఉంచుట.

(3) భర్త ప్రాణాపాయం కలిగించే క్రూరుడు అయిఉండుట.

(4) భార్య ఇష్టంలేకుండా ఆమెను భర్త వదలివేయుట.

(5) హిందూమతాన్ని వదలివేసి మరొక మతం పుచ్చుకొనుట.

పైషరతులు ఈ చట్టం అమలులోకి రాక పూర్వం జరిగిన పెండ్లిండ్లకు గూడ వర్తించుతాయి.

నేటి వివాహాలు

నేడు జరిగే 100 కి 90 వివాహాలలో వధూవరుల గుణగణాలు ప్రధానంగా చూడబడుటలేదు. ఆస్తియే ప్రధానంగా ఉంటున్నది. నపుంసకులకు, రోగంచే కుళ్ళినవారికి కాటికి కాళ్లు చాపిన ముసలివారికి, కొందరు తమ ముద్దుబిడ్డలను కసాయివానివలె ఆస్తికోసం అమ్ముకుంటున్నారు. అందుచే వ్యభిచారం, దానితో మానవకోటిని వేధించు భయంకరమైన సుఖరోగాలు, ప్రబలిపోతున్నాయి. కొంతమంది అమాయక యువతులు దుర్మార్గుల మాటలు నమ్మి, లేచిపోయి, ఎన్నోఅవస్థలు పడి, చివరకు కుళ్ళి మృత్యువాతబడటం చూస్తున్నాం. ఒకరితో ఒకరికి ఏండ్లతరబడి సంబంధం లేకుండా ఉన్న భార్యా భర్తల నెందరనో చూస్తున్నాం.

ప్రస్తుతం అమలునందున్న 'హిందూలా,' పైరకమైన దాంపత్యాలలో సైతం విడాకుల హక్కును అంగీకరించదు. ఈమధ్య ఇటువంటి పరిస్థితులలోనే విడిపోయి, వేరే పెండ్లిచేసుకొన్న యువతులకు శిక్షలువేయడం గూడ జరిగింది. ప్రస్తుతం అమలునందున్న హిందూ లా పైపరిస్థితులలో సైతం, విడాకులు అంగీకరించకపోవడంవల్ల, అవినీతి ఎక్కువగా ప్రబలుతోంది. హిందూసమాజం ఇంకా కుళ్ళిపోతోంది. స్త్రీలం విడాకుల హక్కు కావాలని ఆందోళన చేస్తున్నామంటే, హిందూ సమాజాన్ని ప్రస్తుత అధోగతి నుండి రక్షించుటకే. రోజూ నిత్యజీవితంలో భార్యాభర్తల మధ్యవచ్చే తగవులకే విడాకులు తీసుకోమని మా కోర్కె గాదు. అటువంటి తగవులను సర్దుకోవడం, కలసిమెలసి సంసారం చక్కగాదిద్దుకోవడం భార్యాభర్తలు యిద్దరికి క్షేమదాయం. మేము కోరేది హిందువులలో అవినీతిని, అసౌఖ్యాన్ని పెంచుతున్న దాంపత్యాలలో విడాకులు కావాలని మాత్రమే!

రావుకమిటీ, ప్రజాందోళనవల్ల అక్రమ పెండ్లిండ్లు రద్దుచేసే హక్కును, విడాకుల హక్కును అంగీకరించింది. విడాకుల హక్కును సూత్రప్రాయంగా అంగీకరించినా, ఆచరణలో దాన్ని చాల సంకుచితపరచింది.

అక్రమవివాహాల రద్దు

వధూవరులలో ఎవరైన తమ వివాహం అక్రమమైనదనీ, దాన్ని రద్దుపరచమనీ, జిల్లా కోర్టుకుగాని, హైకోర్టుకుగాని పిటీషను పెట్టుకోవచ్చును. ఈక్రింది పరిస్థితులలో ఆవివాహం రద్దుచేయబడుతుంది. (మిగతా 7వ పేజీలో)

జమీందారీముఠాతో రైతుకాంగ్రెసు నాయకుని సహకారం

కో-ఆపరేటివ్ యూనియన్ ఎన్నికలలో వెంకటసుబ్బయ్యగారి పంథా

— మాలెంపాటి సీతారామయ్య

ప్రస్తుత యుద్ధ పరిస్థితులవల్ల దేశంలో జీవితావసర వస్తువుల కొరతేగాక అధిక ధరలను అరికట్టి, ప్రజాసామాన్యానికి ప్రతి వస్తువు చౌకగా, కంట్రోలు రేట్లకు అందుబాటులోకి తేవలసిన అవసరం ఏర్పడివది. కోఆపరేటివ్ స్టోర్సుద్వారా ఈపని చాలవరకు నెరవేరుతుంది. ఈ ఉద్దేశంతోనే 28-1-43 వ తేదీన చల్లపల్లి కోఆపరేటివ్ స్టోర్సు స్థాపించబడినది. అప్పటికి 22 గ్రామాలలో 213 మంది సభ్యు లుండేవారు. షేరు ధనం 3845 రూపాయిలు.

క్రమేణా స్టోర్సు సర్వతోముఖంగా అభివృద్ధి చెందినది. 31-8-44 తేదీనాటికి సభ్యులసంఖ్య 862 కు, షేరు ధనం రు.10,000లకు, పెరిగింది. 1943మార్చినెలలో 2500 రూపాయిలు మాత్రమే ఉన్న అమ్మకం 1944 ఆగస్టులో 14,649 రూపాయలకు పెరిగింది. ఈ ఒకటిన్నర సంవత్సరాలలోనూ స్టోర్సు 22 గ్రామాలకు బియ్యం, పంచదార, బట్టలు, ఎరువులు కంట్రోలు రేట్లకు సప్లయి చేసింది. నిలవవ్యాపారస్థుల అధిక లాభాలను చాలవరకు ఈ విధంగా అరికట్ట గల్గింది.

వ్యతిరేకఘుటాల దౌర్జన్యం

ఈ అభివృద్ధి అధికలాభం కానించే నిలవవ్యాపారస్థులకూ, జమీందారీ ముఠాకూ కంటకప్రాయమైపడి. 1943 నవంబరులో స్టోర్సు జనరల్‌బాడీ సమావేశం జరిగినప్పుడు ఈ ముఠావారు స్టోర్సు మానేజిమెంటును దౌర్జన్యంగా స్వాధీనం చేసికోటానికి మినిట్సుబుక్కు అధ్యక్షుని చేతిలోనుంచి లాక్కున్నారు. వచ్చిన ప్రతినిధులు యీ దుండగీడనికి తగినశాస్తిచేసి, దౌర్జన్యాన్ని అరికట్టారు. తర్వాత డిప్యూటీ రిజిష్ట్రారువారిద్వారా వత్తిడి తీసికొనివచ్చి, స్టోర్సు మానేజిమెంటును స్వాధీనం చేసికొనుటకు ఈ ముఠా ప్రయత్నించింది కాని పూర్తిగా విఫలమైంది. డిప్యూటీ రిజిష్ట్రారు స్టోర్సు మానేజిమెంటును ప్రశంసించారు. జమీందారీ ముఠాను ఎదుర్కొనుటలో రైతులుయీవిధంగాతమ సంఘటితశక్తిని ప్రదర్శించారు.

తిరిగి ఈ నెల 10 వ తేదీన నిమ్మగడ్డ గ్రామంలో జనరల్‌బాడీ సమావేశం జరిగినది. 255 మంది సభ్యులు హాజరైనారు. స్టోర్సు అభివృద్ధిని గురించి, సహకారోద్యమాన్ని గురించి, రైతు ఉద్యమాన్నిగురించి, ప్రదర్శనాలు, ఉపన్యాసాలు, నాటకాలు ఏర్పాటు చేయబడినవి. వచ్చిన ప్రతి ఒక్కరు తమ సంఘశక్తితో జమీందారీ కుతంత్రాలను ఎదుర్కోవాలని పట్టుదలతో వున్నారు. సమావేశం ఈ గ్రామంలో జరుగకుండా, చల్లపల్లిలో జరుపుటకు అధికారులమీద ఒత్తిడి తీసికొనివచ్చారు. కాని ఈప్రయత్నం కూడావిఫలమైంది. సమావేశం నిమ్మగడ్డలోనే జరిగింది.

జమీందారీ ముఠాకు చెందిన కంఠంనేని రాజగోపాల ప్రసాదు, మల్లంపాటి వీరయ్య, వేమూరి వెంకయ్య, మాలెంపాటి వెంకట కృష్ణయ్య వగైరాలు పోటీ రైతుసంఘ బిరుదాలు తగిలించుకొన్నారు. బలపడుచున్న రైతు ఉద్యమాన్ని, స్టోర్సును దెబ్బకొట్టుటకు పూనుకున్నారు. గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు, రాష్ట్ర రైతుకాంగ్రెసు అధ్యక్షులు (పోటీసంఘం) వీరినితమ "రైతుకాంగ్రెస్" లో, స్థానిక నాయకులుగా అంగీకరించి, వీరి విచ్ఛిన్న చర్యలకు పరోక్షంగా సహాయ పడుతున్నారు. ఉదాహరణకు, పై స్టోర్సు సమావేశంలో జమీందారీ ముఠాను వ్యతిరేకించడానికిబదులు వెంకటసుబ్బయ్యగారి అనుచరులు జమీందారీ ముఠాతోపాటు హాజరుకాలేదు.

యూనియన్ ఎన్నికలు

16-9-44వ తేదీన దేవరకోట కోఆపరేటివ్ యూనియన్ ఎన్నికలు. ఈయూనియన్ డైరెక్టర్లు అయేరియాకు సంబంధించిన (సుమారు 30 గ్రామాలు) సహకారోద్యమ శాఖలన్నిటినీ అభివృద్ధి పరచుటకు అధికారాలు కలిగియుంటారు. ఎన్నికలలో జమీందారీ ముఠాకు వ్యతిరేకంగా రైతు ప్రతినిధులను బలపరచడంకోసం గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్యగారిని నేనూ, చల్లపల్లి నారాయణరావుగారూ దివితాలూకారైతుసంఘం తరపున కలుసుకున్నాం. వెంకటసుబ్బయ్యగారు ఘంటసాల సొసైటీనుంచి యూనియన్ ప్రతినిధిగా ఎన్నుకోబడ్డారు. వారినియూనియన్‌కి ప్రెసిడెంటుగా ఉండమనీ, ఐక్యరైతు ఉద్యమానికి యీవిధంగా తోడ్పడమనీ, విజ్ఞప్తి చేశాము. కాని వెంకటసుబ్బయ్యగారు తాము రాష్ట్రవ్యవహారాల్లోమునిగి వుండుటచే, డైరెక్టరుగా ఉంటామన్నారు. కాని అనాటికి గ్రామంలో ఉంటే, సమావేశానికి వస్తామన్నారు. కాని విచ్ఛిన్నశక్తుల నెదుర్కొనవలసిన అవశ్యకతను వారు గుర్తించలేదు.

జమీందారీ వత్తిడి: "రైతు కాంగ్రెసు" నాయకుని పోకడ

14 వ తేదీని, అనగా సమావేశమునకు ముందురోజున, చల్లపల్లి జమీందారుగారు ఓటర్లపైవత్తిడి ప్రారంభించారు. పెదకళ్లేపల్లి ప్రతినిధిని, రైతుల్ని, తమపార్టీని బలపరచకపోతే గ్రామపశువులు ఎక్కడ తిరుగుతాయో ఆలోచించుకోమని బెదిరించారు. తనపార్టీకి చెందిన మల్లంపాటి వీరయ్యగారిని డైరెక్టరుగా ఎన్నుకోమని, డైరెక్టర్లలో మెజారిటీ రైతుసంఘ ప్రతినిధులకు రాకుండా చూడమనీ, నాయుడుపార్టీ ప్రతినిధులతో యెస్టేటు దివాన్‌గారు చెప్పారు. ఈ సమయంలోనే మల్లంపాటి వీరయ్యగారు గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్యగారితో సంప్రతింపులు సాగిస్తూనేయున్నారు. నాయుడుపార్టీ ప్రతినిధులు ఏ పక్షానికి వోటుచేస్తే ఆ పక్షానికి మెజారిటీ వస్తుంది. ఆ నలుగురిని వెంకటసుబ్బయ్యగారు జమీందారీ ముఠాకు వ్యతిరేకంగా వోటుచేయమని చెప్పటంపోయి, తమ "రైతుకాంగ్రెసు" ఆఫీసును జమీందారీ ముఠాకు సమాలోచన కేంద్రంగా యిచ్చారు. అక్కడ జమీందారీ ముఠా నాయుడు ప్రతినిధులను పిలిపించి, తమకు అండగా నిలబడమని ప్రతిమాలారు. ఈ కార్యకలాపమంతా కాంగ్రెసు పేరుతో వ్యవహరించుచున్న గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్యగారి సమక్షంలో, వారి ఆఫీసులోనే జరగడం ఆయనకు, కాంగ్రెసు సాంప్రదాయాలకు గూడ ఎంతటికళంకమో ఆలోచించండి.

ఇన్ని ప్రయత్నాలు జరిగినా, నాయుడు పార్టీ ప్రతినిధులు జమీందారీ ముఠాకు వ్యతిరేకంగా, రైతుసంఘ ప్రతినిధులను బలపరచాలని నిశ్చయించుకున్నారు. తమ పాచిక పారనందున జమీందారీ ముఠా తమ ఓటమిని గుర్తించి సమావేశమునకు రాలేదు. ఇక వెంకటసుబ్బయ్యగారి విషయం. వీరు ఎన్నికల రోజున గ్రామంలో ఉండి తప్పకవచ్చి పాల్గొంటామనీ, ఎట్టిపరిస్థితుల్లోను జమీన్‌దారు ముఠాతో చేతులు కలపమని మా ఎదుట 3 రోజుల క్రిందట వాగ్దానం చేశారు. కాని వీరు తమ వాగ్దానాన్ని నిలబెట్టుకోలేకపోయినారు. తాము సమావేశానికి రాకపోవడమేగాక, ఒక కాంగ్రెసువాదిని సమావేశంలో పాల్గొనకుండా ఆపుచేశారు. వచ్చిన ప్రతినిధులందరికీ వెంకటసుబ్బయ్యగారి నడవడిక ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది. నాదెళ్ళ శివలింగయ్యగారు (కాంగ్రెసు) సమావేశంలో పాల్గొని రైతుసంఘ ప్రతినిధుల విజయానికి తోడ్పడి కాంగ్రెసు సాంప్రదాయాన్ని కాపాడారు. ఎన్నికలలో రైతుసంఘ ప్రతినిధులైన చండ్ర రామలింగయ్య, కొల్లి శీతారామయ్య, ఈడ్పుగంటి పరమేశ్వరరావుగారలు, మాలెంపాటి శారదాంబగార్లు నాయుడుపార్టీకి చెందిన అరజా పాపకాలుగారు, డైరెక్టర్లుగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోబడ్డారు. కాంగ్రెసు అభిమానులైన మాజేటి రామచంద్రరావుగారు, బచ్చు రామయ్యగారు ప్రయాణఅసౌకర్యాలవల్ల ఆలస్యంగావచ్చినా, వీరు రైతుప్రతినిధుల విజయాన్ని హర్షించారు.

జమీందారు దాడి

"రైతుకాంగ్రెసు" పేరుతో పై విధంగా అవకతవకలు చేస్తున్నవారి అండచూచుకొని చల్లపల్లి జమీందారు రైతులపై దాడి ప్రారంభించారు. దాలిపర్రు, లంకపల్లి, మాజేరు, భోగిరెడ్డిపల్లి, వెలవోలు, వక్కలగడ్డ, వగైరా గ్రామాలలో పోరంబోకులు, చెరువులు, స్మశానాలు, మోటకాలు దౌర్జన్యంగా ఆక్రమించుకున్నారు. మిగతా గ్రామాలలో గూడ దాడి చేయబోతున్నారు. ఈ ఆక్రమాలను ఎదుర్కొనడానికి ఐక్యరైతు ఉద్యమం ఎంతైనా అవసరం. వెంకటసుబ్బయ్యగారి వంటివారు రైతాంగానికి వ్యతిరేకులైన జమీందారీ శక్తులను బలపరచుట తగదు. ఎన్నడైనా రైతులంతా ఐకమత్యం ద్వారా జమీందారీ దుండగాలను ఎదుర్కోవాలి.

వివాహము - విడాకులు

(5 వ పేజీ తరువాయి)

1. పెండ్లి సమయంలోనూ, దావావేసిన సమయానికీ, నపుంసకత్వం ఉండుట.

2. ఈ చట్టంవల్ల నిషేధింపబడిన బంధుత్వంగలవారి మధ్య పెండ్లి జరుగుట.

3. పెండ్లిసమయంలో పిచ్చి, వెర్రిబాగులతనం ఉండుట.

4. అంతకుపూర్వం వివాహం చేసుకున్న భార్యగాని, భర్తగాని పెండ్లిసమయంలో, బ్రతికి ఉండుట.

5. వివాహం రద్దుచేయమని పిటీషను పెట్టుకున్న వ్యక్తిని, మోసంచేసి, లేక బలవంత పెట్టి, పెండ్లిచేయుట.

ఈ చట్టప్రకారం గార్డియను అనుమతి కావలసి వచ్చిన పరిస్థితులలో, గార్డియనును మోసపుచ్చి, లేక బలవంత పెట్టి పెండ్లి చేయుట

పెండ్లి అయిన తర్వాత ఇష్టపూర్వకంగా కొంతకాలం కలిసిఉంటే, పెండ్లిని రద్దుచేయమని పిటీషను పెట్టరాదు.

విడాకులు

విడాకులకు గూడ పిటీషను జిల్లాకోర్టుకు గాని, హైకోర్టుకుగాని పెట్టుకోవచ్చును. ఈ క్రింది పరిస్థితులలో విడాకులు కోర్టుచే అంగీకరించబడుతుంది.

1. పిటీషను పెట్టినప్పటికి 7 సం. క్రితంనుంచీ మతిపోయి చికిత్సపొందుతున్నా నయంగాకుండా ఉండుట.

2. నయంగాని కుష్టువ్యాధిఉండుట. కాని ఈవ్యాధి పిటీషనరు ద్వారా సంక్రమించినదై ఉండగూడదు.

3. పిటీషను పెట్టినప్పటికి, 7 సం. క్రితం నుండీ సుఖసంకటవ్యాధి కల్గిఉండుట. కాని ఈ వ్యాధి పిటీషనుదారు ద్వారా సంక్రమించి ఉండగూడదు.

4. సరియైన కారణం లేకుండా, పిటీషను పెట్టుకున్న తేదీకి 7 సం॥ క్రితంనుండీ, పిటీషనుదారును వదలివేయుట.

5. భర్త ముండను ఉంచుకొనుట. భార్య ఇంకొకరికి ముండగా ఉండుట.

6. హిందూమతంలోనుండి మరొకమతంలోకి మారుట.

పైషరతులలో భర్త, లేక భార్య క్రూరంగా ప్రవర్తించుట గూడ కలపాలి.

అంతేగాక, పై షరతులలో, 7 నం॥ సూత్రం ఉండుట, జబ్బులు పిటీషనరువద్దనుండి సంక్రమించినవి కాగూడదనుటవల్ల విడాకులహక్కును ఒక చేతితోఇచ్చి మరొక చేతితో తీసుకోవడమవుతుంది. సూత్రప్రాయంగా అంగీకరించినా, ఆచరణలో అమలు జరగదు. గాన పైషరతులలో 7 నం॥ స్థానే 3 నం॥ అని సవరణచేయాలి. "జబ్బులు పిటీషనరు ద్వారా సంక్రమించినవి గాకుండా ఉండాలి" అనేదాన్ని కూడ తొలగించాలి. లేకపోతే విడాకులు ఇష్టంలేనివ్యక్తి, తనకా జబ్బు పిటీషనరు ద్వారా సంక్రమించినదని చెప్పవచ్చు. ఎవరికి ఎవరిద్వారా సంక్రమించినదో చెప్పడం అసంభవం. పైగా ప్రస్తుత సమాజంలో స్త్రీలు అబలలుగా ఉన్నారు గనుక, పై షరతులు మార్పు చేయకుండా ఉంటే స్త్రీలకే విరుద్ధంగా పరిణమించుతాయి.

మరొక విషయం. పై విడాకులసూత్రం రావుకమిటీచట్టం అమలు జరిగిన తర్వాత జరిగిన పెండ్లిండ్లకే వర్తిస్తుందట; విడాకుల హక్కు న్యాయమైనదని గుర్తించిన తర్వాత, అది కొన్ని కేసులకు వర్తించగూడదనుటలో అర్థంలేదు. కనుక ఈ విడాకులచట్టం, ఇది అమలు జరగడానికి పూర్వం జరిగిన పెండ్లిండ్లకు కూడా వర్తిస్తుందని సవరణ చెయ్యాలి.

సవరణ

6-9-44 ప్రజాశక్తిలో, 6 వ పేజీలో, "వరదలను ఆపడానికి రైతు-కూలీల పోరాట" అను శీర్షికక్రింద ఒకవార్త ప్రచురింపబడింది. అందులో ఒకవాక్యం యిలావుంది: "రామరాజు లంకవద్ద పెద్ద గండిపడి నాలుగైదు గ్రామాలకు ప్రమాదపరిస్థితి ఏర్పడ్డది." రామరాజులంకవద్ద గండిపడింది ఈ సంవత్సరం కాదు: 1942 లో. ఈ సంవత్సరం ఆ గండి వద్ద ప్రదేశానికి సమీపంలోనే 'ఊట' (నీరు ఊరుట) పడింది. ఈ విషయాన్ని పాఠకులు సవరించుకొనవ గోరుచున్నాం.

గోదావరితల్లి ★ కోపగించింది!

వరదలవల్ల 40 వేల ఎకరాలకు నష్టం

ఆగస్టు ఆఖరివారంలో గోదావరిలో విపరీతమైన వరదలు వచ్చాయి. రైతాంగానికి అపారనష్టం వాటిల్లింది. లంక భూములు, పైరులు నామరూపాలు లేకుండా పోయాయి. అనేక లంకలు నదీపాతమయ్యాయి గత శతాబ్దమునుండి రాజోలు - నగరము ఐలెండు పల్లభూములను స్వర్ణభూమిగా చేసిన గన్నవరం అక్విడెక్టు కూలిపోయింది. 40 వేల యకరాలకు నీటి సరఫరా ఆగిపోయింది. పేరవరం వద్ద గట్టు తెగిపోయింది. ఈ విధంగా వరదల వలన అనేకలక్షల రూపాయిల నష్టం కలిగిందంటే అతిశయోక్తి గాదు.

గోదావరిలంక భూములు ఎంతోసారవంతమైనవి. రైతులకు ప్రధాన ఆదాయము ఈ భూములనుండియే వస్తుంది. వీటిల్లో గవర్నమెంటు లంకలనీ, జమీందారు లంకలనీ, జిరాయితీ లంకలనీ మూడు రకాల లంకలున్నాయి. రైతులు ఈ సంవత్సరము య 1 కి రు. 100 - 600 వరకూ పాట పాడారు. ఈ వరదలలో వారికి తీరని నష్టం కలిగింది. భూమిపైనున్న పైరులు, బుడమ, కొబ్బ, గంటి, చామ, నువ్వు, మిరపనారు పూర్తిగాపోయాయి. భూములపైన ఉండే సారవంతమైన మట్టి కొట్టుకుపోవుట, భూములు పూర్తిగా యిసుకమేటలువేయుట, కొన్ని భూములు కర్రమట్టి వేయుట, లంకలలో కొంతభాగము నదీపాతమగుట జరిగింది. కొద్దో గొప్పో మిగిలిన పశు గ్రాసానికి లద్దె పురుగుల ఉపద్రవం ఎక్కువగా ఉన్నది.

గన్నవరం ఆక్విడెక్టు దెబ్బతింది

1852 లో గోదావరి ప్రధానపాయ వైనతేయంపై గన్నవరందగ్గర అక్విడెక్టు కట్టబడింది. దీనిక్రింద రాజోలు తాలూకాలో నగరము ఐలెండుకు చెందిన 52 గ్రామాలలో 40 వేల యకరములలో మొదటిపంట, 15 వేల యకరములలో రెండవపంట పండుచున్నాయి. ఆగష్టులో వచ్చిన వరదలవల్ల అక్విడెక్టు 140 అడుగుల పొడవున పడిపోయింది అందుచేత 40 వేల యకరాలలోని వరిపైరు ఎండిపోతుంది. తక్షణం తాత్కాలిక ఏర్పాటేదైన చేసి, నీరు సరఫరా కానిచో 5 లక్షల బస్తాల ధాన్యం నష్టపడుతుంది.

అక్విడెక్టునుతక్షణము మరమ్మతుచేయించడానికి పూనుకోవాలని కోరుతూ 8-9-44 న రాజోలులో అన్నిపార్టీలవారితో రైతు సమావేశం జరిగింది. అన్ని పార్టీలవారితో అక్విడెక్టు పునర్నిర్మాణకమిటీ ఏర్పడింది. ప్రభుత్వానికి తన పూర్తి సహకారాన్నిస్తానన్నది ఈ కమిటీ. జిల్లా రైతుసంఘ అధ్యక్షుడు శ్రీ యిమగంటి నారాయణరావుగారు కొంతమంది రైతు సేవకులతో ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు వద్దకు వెళ్ళి తమ పూర్తిసహకారాన్ని యిస్తామన్నారు. పడవలను, కూలీలను సప్లయిచేసే విషయంలో ప్రశంసనీయమైన కృషిగావించారు.

కరువుతో కృంగికృశించిపోవుచున్న సోదరుల ప్రాణాలనుకాపాడుటకు, ఎక్కువపంటలు పండించడానికి కృషిచేస్తున్న రైతుకూలీలకు, ఈ వరదలు ఆందోళన కలిగించాయి. జిల్లా రైతుసంఘ కార్యదర్శి చింతం సత్యనారాయణదాసుగారు కోటిపల్లిలో 17-9-44న లంక రైతుల సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేశారు. 30 లంకలనుండి రైతుప్రతినిధులుహాజరయ్యారు. సమావేశానికి శ్రీయుత నామన బాపన్నగారు అధ్యక్షత వహించారు. నష్టాల వివరాలను అంచనావేసి జిల్లా కలెక్టరుకు మెమొరాండమును సమర్పించుటకు తీర్మానించారు.

ప్రభుత్వము ఈవిషయంలో సకాలములో కదలటం సంతోషించతగినది. నష్టము ఎంత జరిగినదీ, సహాయము ఏరూపములో అవసరమో తెలుసుకొనుటకు వ్యవసాయ శాఖవారు లెక్కలు సేకరించారు. జిల్లా వ్యవసాయశాఖాధికారి అంచనా ప్రకారం నష్టం 10 లక్షలరూపాయలు. ఇది చాలా తక్కువ అంచనా, నష్టంలో అత్యల్పం. కొందరు గ్రామ కరణాలు యిల్లు కదలకుండానే గ్రామంలో ఏమీనష్టంలేదని వ్రాయుట కద్దు.

అక్విడెక్టుకు తాత్కాలికమరమ్మతులుకూడా ప్రారంభించారు. ఈపంటకు100కి 60పంటలు నీరుసప్లయిచేస్తామనీ, రెండవపంటకుకూడనీరు అందజేస్తామనీ ఇంజనీయరుగారు చెప్పారు.

ప్రభుత్వ కర్తవ్యం

వరదల నష్టం విషయంలోను. అక్విడెక్టును నిర్మించడములోను ఈ క్రింది కోర్కెలను ప్రభుత్వం వెంటనే పూర్తిచేయాలి.

(1) వరదల నష్టనివారణ కృషిలో ప్రజా సంస్థల సహకారాన్ని, సలహాలను తీసుకోవాలి. (2) నదీపాతమైనట్టి, ఇసుకమేటలు వేసినట్టి లంకలకు ధరావతులను పూర్తిగా రైతులకు యిచ్చివేసి, పాటలు రద్దుచేయాలి. కొంతభాగము నష్టమైతే ఆ దామాషాన తగ్గించాలి. (3) పైరులు పోయినవాటికి రిమిషన్ ఇయ్యాలి. (4) నదీపాతమైన జిరాయితీ లంకలు తిరిగి బయటపడ్డప్పుడు, తిరిగి అవి ఆ రైతులకే ఇవ్వబడాలి. మధ్య సంవత్సరములలో శిస్తుకట్టాలనే నిబంధన ఉండరాదు. (5) అవసరమైన ఎరువులను, విత్తనాలను, వ్యవసాయ పనిముట్లను వెంటనే సప్లయి చేయాలి. (6) లద్దెపురుగు నివారణకు వ్యవసాయ శాఖవారు వెంటనే పూనుకోవాలి. (7) అక్విడెక్టు తాత్కాలిక నిర్మాణము వెన్వెంటనే పూర్తికావాలి. భూములు ఇప్పటికే ఎండిపోతున్నాయి. ఈ విషయమును రాష్ట్ర ప్రభుత్వము తీసికొని వెంటనే అదనపు సిబ్బందిని వెయ్యాలి. అనుభవశాలురైన ఇంజనీయర్లు చాలా అవసరం. (8) రెండవ పంటకు నీళ్ళు సప్లయిచేసే ప్లాను మాని అక్విడెక్టును ఆధునికపద్ధతులపై శాశ్వత పునర్నిర్మాణము చేయాలి. దానికిగాను కావలసిన వస్తుసామగ్రిని, సిబ్బందినీ సిద్ధముచేసుకోవాలి. 1945 జూన్ 1 కి నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేయాలి. ఈ విషయములో ప్రభుత్వానికి పూర్తి సహకారము చేయుటకు రైతులు, కూలీలు సిద్ధంగా వున్నారు.

— కడియాల గోపాలరావు
(ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘాధ్యక్షులు)

షావుకారు

"ఈరా"

యుద్ధమొచ్చిందయ్యా - షావుకారుబాబు
నీ
ఇనపపెట్టెనిండింది - షావుకారుబాబు
నీ
ఇనపపెట్టెనిండింది - షావుకారుబాబు
ఒళ్ళంతబంగారం - షావుకారుబాబు
నీ
పెళ్లాము పిల్లలకూ - షావుకారుబాబు
నీ
ఇల్లంతా బంగారం - షావుకారుబాబు
★
ధాన్యాలు నిలవచేసి
ధరలూ బిగించేసి
కాటకం తెచ్చిపెట్టినావూ - షావుకారు
దేశం
కొల్లగొడుతున్నావు నువ్వూ
పేదల
పిప్పిజేసి పీల్చుతున్నావు
★
జనులరక్తాన్నినువ్వు - షావుకారుబాబు
జలగవైపీల్చేవు - షావుకారుబాబు
★
కానికాలమొచ్చింది - షావుకారుబాబు
కాలితాపుతన్నింది - షావుకారుబాబు
కడుపుమీదకొట్టింది - షావుకారుబాబు
సోలిపోయేమయ్య - షావుకారుబాబు
మేము
కూలిపోతున్నాము - షావుకారుబాబు
★
కుడువాకూడూ లేక
కట్టబట్టాలేక
దేహీ దేహీయనీ - షావుకారుబాబు
దేశదేశాలుతిరిగేము - షావుకారుబాబు
★
నోరువాయీలేని
కల్లాకపటములేని
దీనులమనాథులము - షావుకారుబాబు
బతికిచెడినవారలము - షావుకారుబాబు
మేము
బతికిచెడినవారలము - షావుకారుబాబు
★
ఇల్లువాకిలి వదలి
ఇల్లాలినీ వదలి
తల్లిదండ్రులను వదలి
పిల్లాపాపలనువదలి
చెట్టుకొకపిట్టగా - షావుకారుబాబు
తిరుగుతున్నామయ్యా - షావుకారుబాబు
మేము
తిరిపెమెత్తుతున్నాము - షావుకారుబాబు
★
బంగారమువంటి
బెంగాలురాష్ట్రము
మలబారు బీహారు
ఉత్కళాన్ని ఆంధ్రాన్ని
మంటపాలూజేసినావు - షావుకారు
మట్టిలో కలుపుతున్నావు
★
దొంగవర్తకముచేసి - షావుకారుబాబు
మా
దుమ్ములన్ని నమిలేవు - షావుకారుబాబు
దొంగవ్యాపారముతో - షావుకారుబాబు
మమ్మ
దోచుకుంటున్నావు - షావుకారుబాబు
దేశం
దిబ్బచేస్తున్నావు - షావుకారుబాబు
★
వెండిచెప్పుదెబ్బలకు - షావుకారుబాబు
నీ
పదవుల్కె లదికారులు - షావుకారుగారు
నీ
పరమైనాఉద్యోగులు - షావుకారుబాబు
★
గంజినీటికైన గతిలేకపోయింది
ఎంగిలాకులకోసం-ఎగబ్రాకుతున్నాము
దేశమంతానువ్వు - షావుకారుబాబు
నాశనముచేసేవు - షావుకారుబాబు
★
రోగాలతోమేము - షావుకారుబాబు
ఎముకల
పోగులమైపోయేము-షావుకారుబాబు
★
ప్రాణాలతీపినీ
మానాన్నిబలిచేసి
బతుకుతున్నారయ్యా - షావుకారుబాబు
మా
తల్లులూ చెల్లెళ్ళూ - షావుకారుబాబు
★
రోగాలు రంకుతనం
దోపిళ్ళు దొంగలాట్లు
లూటీలు లడాయిలు
కళ్ళువిప్పిచూడవయ్యా - షావుకారుబాబు
కారణంఎవరయ్యా - షావుకారుబాబు
మమ్మ
కనికరించికావవయ్య - షావుకారుబాబు
★
మాప్రాణాలుతియ్యకయ్య - షావుకారుబాబు
మామానాలునిలుపవయ్యా - షావుకారుబాబు
★
పంటలుపాడైపోయి
దిగుమతులు ఆగిపోయి
దినుసులు
సైన్యాలకు చేరిపోయి
కరువువచ్చెనంటావు షావుకారుబాబు
కల్లలల్లుతుంటావు - షావుకారుబాబు
నీ
తప్పుకప్పుకుంటావు - షావుకారుబాబు
కళ్ళుకప్పుతోతావు - షావుకారుబాబు
★
గాదెలోని దినుసులకు - షావుకారుబాబు
కొంచము
గాలితగలనియ్యవయ్యా - షావుకారుబాబు
గాదెలోని దినుసులను - షావుకారుబాబు
వీధిలోనుపెట్టవయ్యా - షావుకారుబాబు
సరసమైన ధరలకూ - షావుకారుబాబు
సరుకులన్ని అమ్మవయ్యా - షావుకారుబాబు
★
చాటునామాటునా
పంచుగొందుల్లోన
విలువమైనధాన్యాలు - షావుకారుబాబు
మేము
వెతికితియ్యిస్తాము - షావుకారుబాబు
★
ఇంటిదొంగను విన్ను - షావుకారుబాబు
ఈశ్వరుడే పట్టాలి - షావుకారుబాబు
తిండిదొంగవునువ్వు - షావుకారుబాబు
మేము
తలచుకుంటె దోపకుతావు - షావుకారుబాబు
ప్రజలకళ్ళుకప్పలేవు - షావుకారుబాబు
పంచభూతములము-షావుకారుబాబు
మేము
పంచభూతములము - షావుకారుబాబు

[విజయనగర విద్యార్థిసంఘం
వ్రాతపత్రిక, 'రిఫ్లెక్టర్' నుండి]

గోదావరితల్లి కోపగించింది!

వరదలవల్ల 40 వేల ఎకరాలకు నష్టం

ఆగస్టు ఆఖరివారంలో గోదావరిలో చాల తీవ్రమైన వరదలు వచ్చాయి. రైతాంగానికి అపారనష్టం వాటిల్లింది. లంక భూములు, పైరులు నామరూపాలు లేకుండా పోయాయి. అనేక లంకలు నదీపాలమయ్యాయి. గత శతాబ్దమునుంచి రాజోలు - నగరము దీవులను సస్యశ్యామలభూమిగా చేసిన గన్నవరం అక్విడెక్టు కూలిపోయింది. 40 వేల యకరాలకు నీటి సరఫరా ఆగిపోయింది. వేగవరం వద్ద గట్లు తెగిపోయింది. ఈ విధంగా వరదల వలన అనేకలక్షల రూపాయిల నష్టం కలిగిందంటే అతిశయోక్తి గాదు.

గోదావరిలంక భూములు ఎంతో సారవంతమైనవి. రైతులకు ప్రధాన ఆదాయము ఈ భూములనుండియే వస్తుంది. వీటిల్లో గవర్నమెంటు లంకలనీ, జమీందారు లంకలనీ, జిరాయితీ లంకలనీ మూడు రకాల లంకలున్నాయి. రైతులు ఈ సంవత్సరము యకరకు రు. 100 - 600 వరకూ పాట పాడారు. ఈ వరదలలో వారికి తీరని నష్టం కలిగింది. భూమిపైనున్న పైరులు, పొగాకు, కొబ్బరి, గంటి, చామ, నువ్వు, మిరపవారు పూర్తిగాపోయాయి. భూములపైన ఉండే సారవంతమైన మట్టి కొట్టుకుపోవుట, భూములు పూర్తిగా యిసుకమేటలువేయుట, కొన్ని భూములు కయ్యమట్టి వేయుట, లంకలలో కొంతభాగము నదీపాలమగుట జరిగింది. కొద్దో గొప్పో మిగిలిన పశు గ్రాసానికి లద్దె పురుగుల ఉపద్రవం ఎక్కువగా ఉన్నది.

గన్నవరం ఆక్విడెక్టు దెబ్బతింది

1852 లో గోదావరి ప్రధానపాయ వైనతేయంపై గన్నవరందగ్గర అక్విడెక్టు కట్టబడింది. దీనిక్రింద రాజోలు తాలూకాలో నగరము దీవులకు చెందిన 52 గ్రామాలలో 40 వేల యకరములలో మొదటిపంట, 15 వేల యకరములలో రెండవపంట పండుచున్నాయి. ఆగష్టులో వచ్చిన వరదలవల్ల అక్విడెక్టు 140 అడుగుల పొడవున పడిపోయింది. అంచేత 40 వేల యకరాలలోని వరిపైరు ఎండిపోతుంది. తక్షణం తాత్కాలిక ఏర్పాటేదైన చేసి, నీరు సరఫరా కానిచో 5 లక్షల బస్తాల ధాన్యం నష్టమవుతుంది.

అక్విడెక్టునుతక్షణము మరమ్మతుచేయించడానికి పూనుకోవాలని కోరుతూ 8.9.44 న రాజోలులో అన్నిపార్టీలవారితో రైతు సమావేశం జరిగింది. అన్ని పార్టీలవారితో అక్విడెక్టు పునర్నిర్మాణకమిటీ ఏర్పడింది. ప్రభుత్వానికి తన పూర్తి సహకారాన్నిస్తానన్నది ఈ కమిటీ. జిల్లా రైతుసంఘ అధ్యక్షుడు శ్రీ యినుగంటి నారాయణరావుగారు కొంతమంది రైతు సేవకులతో ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు వద్దకు వెళ్ళి తమ పూర్తిసహకారాన్ని యిస్తామన్నారు. పడవలను, కూలీలను సప్లయిచేసే విషయంలో ప్రశంసనీయమైన కృషిగావించారు.

కరువుతో కృంగికృశించిపోవుచున్న సోదరుల ప్రాణాలనుకాపాడుటకు, ఎక్కువపంటలు పండించడానికి కృషిచేస్తున్న రైతుకూలీలకు, ఈ వరదలు ఆందోళన కలిగించాయి. జిల్లా రైతుసంఘ కార్యదర్శి చింతం సత్యనారాయణదాసుగారు కోటిపల్లిలో 17.9.44న లంక రైతుల సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేశారు. 30 లంకలనుండి రైతుప్రతినిధులుహాజరయ్యారు. సమావేశానికి శ్రీయుత నామన బాపన్నగారు అధ్యక్షత వహించారు. నష్టాల వివరాలను అంచనావేసి జిల్లా కలెక్టరుకు మెమొరాండమును సమర్పించుటకు తీర్మానించారు.

ప్రభుత్వము ఈవిషయంలో సకాలములో కదలడం సంతోషించదగినది. నష్టము ఎంత జరిగినదీ, సహాయము ఏరూపములో అవసరమో తెలుసుకొనుటకు వ్యవసాయ శాఖవారు లోగట్టా సేకరించారు. జిల్లా వ్యవసాయశాఖాధికారి అంచనా ప్రకారం నష్టం 10 లక్షలరూపాయలు. ఇది చాలా తక్కువ అంచనా. నష్టంలో అత్యల్పం. కొందరు గ్రామ కరణాలు యిల్లు కదలకుండానే గ్రామంలో ఏమీనష్టంలేదని వ్రాయుట కద్దు.

అక్విడెక్టుకు తాత్కాలికమరమ్మతులుకూడా ప్రారంభించారు. ఈపంటకు100కి 60వంతులు నీరుసప్లయిచేస్తామని, రెండవపంటకు పూర్తిగానీరు అందజేస్తామనీ ఇంజనీయరుగారు చెప్పారు.

ప్రభుత్వ కర్తవ్యం

వరదల నష్టం విషయంలోను అక్విడెక్టును నిర్మించడములోను ఈ క్రింది కోర్కెలను ప్రభుత్వం వెంటనే పూర్తిచేయాలి.

(1) వరదల నష్టనివారణ కృషిలో ప్రజాసంస్థల సహకారాన్ని, సలహాలను తీసుకోవాలి. (2) నదీపాలమైనట్టి, ఇసుకమేటలు వేసినట్టి లంకలకు శిస్తులను పూర్తిగా రైతులకు యిచ్చివేసి, పాటలు రద్దుచేయాలి. కొంతభాగము నష్టమైతే ఆ దామాషాన తగ్గించాలి. (3) పైరులు పోయినవాటికి రిమిషన్ ఇయ్యాలి. (4) నదీపాలమైన జిరాయితీ లంకలు తిరిగి బయటపడ్డప్పుడు, తిరిగి అవి ఆ రైతులకే ఇవ్వబడాలి. మధ్య సంవత్సరములలో శిస్తుకట్టాలనే నిబంధన ఉండరాదు. (5) అవసరమైన ఎరువులను, విత్తనాలను, వ్యవసాయ పనిముట్లను వెంటనే సప్లయి చేయాలి. (6) లద్దెపురుగు నివారణకు వ్యవసాయ శాఖవారు వెంటనే పూనుకోవాలి. (7) అక్విడెక్టు తాత్కాలిక నిర్మాణము వెన్వెంటనే పూర్తికావాలి. భూములు ఇప్పటికే ఎండిపోతున్నాయి. ఈ విషయమును రాష్ట్ర ప్రభుత్వము తీసికొని వెంటనే అదనపు సిబ్బందిని వెయ్యాలి. అనుభవశాలురైన ఇంజనీయర్లు చాలా అవసరం. (8) రెండవ పంటకు నీరు సప్లయిచేసే ప్లాను మాని అక్విడెక్టును ఆధునికపద్ధతులపై శాశ్వత పునర్నిర్మాణము చేయాలి. దానికిగాను కావలసిన వస్తుసామగ్రిని, సిబ్బందినీ సిద్ధముచేసుకోవాలి. 1945 జూన్ 1 కి నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేయాలి. ఈ విషయములో ప్రభుత్వానికి పూర్తి సహకారము చేయుటకు రైతులు, కూలీలు సిద్ధంగా వున్నారు.

— కడియాల గోపాలరావు

(ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘాధ్యక్షులు)

షావుకారు

"ఈరా"

యుద్ధమొచ్చిందయ్య - షావుకారుబాబు
నీ
ఇనపపెట్టెనిండింది - షావుకారుబాబు
నీ
ఇనపపెట్టెనిండింది - షావుకారుబాబు
ఒళ్ళంతబంగారం - షావుకారుబాబు
నీ
పెళ్లాము పిల్లలకూ - షావుకారుబాబు
నీ
ఇల్లంతా బంగారం - షావుకారుబాబు
★
ధాన్యాలు నిలవచేసి
ధరలూ బిగించేసి
కాటకం తెచ్చిపెట్టినావూ - షావుకారు
దేశం
కొల్లగొడుతున్నావు నువ్వూ
దేవం
చిప్పచేసి పిల్చుతున్నావు
★
జనులరక్తాన్ని నువ్వు - షావుకారుబాబు
జలగవైపీల్చేవు - షావుకారుబాబు
★
కానికాలమొచ్చింది - షావుకారుబాబు
కాలితావుతన్నింది - షావుకారుబాబు
కడుపుమీదకొట్టింది - షావుకారుబాబు
సొలిపోయేమయ్య - షావుకారుబాబు
మేము
కూలిపోతున్నాము - షావుకారుబాబు
★
కుడువాకూడూలేక
కట్టబట్టాలేక
దేహి దేహీయనీ - షావుకారుబాబు
దేశదేశాలుతిరిగేము - షావుకారుబాబు
★
నోరువాయీలేని
కల్లాకపటములేని
దీనులమనాధులము - షావుకారుబాబు
బతికిచెడినవారలము - షావుకారుబాబు
మేము
బతికిచెడినవారలము - షావుకారుబాబు
★
ఇల్లువాకిలి వదలి
ఇల్లాలినీ వదలి
తల్లిదండ్రులను వదలి
పిల్లాపాపలనువదలి
చెట్టుకొకపిట్టగా - షావుకారుబాబు
తిరుగుతున్నామయ్యా - షావుకారుబాబు
మేము
తిరిపెమెత్తుతున్నాము - షావుకారుబాబు
★
బంగారమువంటి
బెంగాలురాష్ట్రము
మలబారు బీహారు
ఉత్కళాన్ని ఆంధ్రాన్ని
మంటపాలూజేసినావు - షావుకారు
మట్టిలో కలుపుతున్నావు
★
దొంగవర్తకముచేసి - షావుకారుబాబు
మా
దుమ్ములన్ని నమిలేవు - షావుకారుబాబు
దొంగవ్యాపారముతో - షావుకారుబాబు
మమ్మ
దోచుకుంటున్నావు - షావుకారుబాబు
దేశం
దిబ్బచేస్తున్నావు - షావుకారుబాబు
★
వెండిచెప్పుదెబ్బలకు - షావుకారుబాబు
నీ
వశమయ్యే రధికారులు - షావుకారుబాబు
నీ
వశమైనారుద్యోగులు - షావుకారుబాబు
★
గంజినీటికైన గతిలేకపోయింది
ఎంగిలాకులకోసం ఎగబ్రాకుతున్నాము
దేశమంతానువ్వు - షావుకారుబాబు
నాశనముచేసేవు - షావుకారుబాబు
★
రోగాలతోమేము - షావుకారుబాబు
ఎముకల
పోగులమైపోయేము - షావుకారుబాబు
★
ప్రాణాలతీసినీ
మానాన్ని బలిచేసి
బతుకుతున్నారయ్యా - షావుకారుబాబు
మా
తల్లులూ చెల్లెళ్ళూ - షావుకారుబాబు
★
రోగాలు రంకుతనం
దోపిళ్ళూ దొంగలాట్లు
లూటీలు లడాయిలు
కళ్ళువిప్పిచూడవయ్య - షావుకారుబాబు
కారణంఎవరయ్యా - షావుకారుబాబు
మమ్మ
కనికరించికావవయ్య - షావుకారుబాబు
★
మాప్రాణాలుతియ్యకయ్య - షావుకారుబాబు
మామానాలునిలుపవయ్యా - షావుకారుబాబు
★
పంటలుపాడైపోయి
దిగుమతులు ఆగిపోయి
దినుసులు
సైన్యాలకు చేరిపోయి
కరువువచ్చెనంటావు షావుకారుబాబు
కల్లలల్లుతుంటావు - షావుకారుబాబు
నీ
తప్పుకప్పుకుంటావు - షావుకారుబాబు
కళ్ళుకప్పలేవు - షావుకారుబాబు
★
గాదెలోని దినుసులకు - షావుకారుబాబు
కొంచము
గాలితగలనియ్యవయ్యా - షావుకారుబాబు
గాదెలోని దినుసులను - షావుకారుబాబు
వీధిలోనుపెట్టవయ్యా - షావుకారుబాబు
సరసమైన ధరలకూ - షావుకారుబాబు
సరుకులన్ని అమ్మవయ్యా - షావుకారుబాబు
★
చాటునామాటునా
పంచుగొందుల్లోన
నిలవమైనధాన్యాలు - షావుకారుబాబు
మేము
వెతికితియ్యిస్తాము - షావుకారుబాబు
★
ఇంటిదొంగను నిన్ను - షావుకారుబాబు
ఈశ్వరుడే పట్టాలి - షావుకారుబాబు
తిండిదొంగవునువ్వు - షావుకారుబాబు
మేము
తలుచుకుంటె దొరకుతావు - షావుకారుబాబు
ప్రజలకళ్ళుకప్పలేవు - షావుకారుబాబు
పంచభూతములము - షావుకారుబాబు
మేము
పంచభూతములము - షావుకారుబాబు

[విజయనగర విద్యార్థిసంఘం
వ్రాతపత్రిక, 'రిఫ్లెక్టర్' నుండి]

జమీందారీముఠాతో రైతుకాంగ్రెసు నాయకుని సహకారం

కో-ఆపరేటివ్ యూనియన్ ఎన్నికలలో వెంకటసుబ్బయ్యగారి పంథా

— మాలెంపాటి సీతారామయ్య

ప్రస్తుత యుద్ధ పరిస్థితులవల్ల దేశంలో జీవితావసర వస్తువుల కేర్పడిన అధిక ధరలను అరికట్టి, ప్రజాసామాన్యానికి ప్రతి వస్తువు చౌకగా, కంట్రోలు రేట్లకు అందుబాటులోకి తేవలసిన అవసరం ఏర్పడినది. కోఆపరేటివ్ స్టోర్సుద్వారా ఈపని చాలవరకు నెరవేరుతుంది. ఈ ఉద్దేశంతోనే 28-1-43 వ తేదీన చల్లపల్లి కోఆపరేటివ్ స్టోర్సు స్థాపించబడినది. అప్పటికి 22 గ్రామాలలో 218 మంది సభ్యు లుండేవారు. షేరు ధనం 3845 రూపాయిలు.

క్రమేణా స్టోర్సు సర్వతోముఖంగా అభివృద్ధి చెందినది. 31-8-44 తేదీనాటికి సభ్యులసంఖ్య 882 కు, షేరు ధనం రు.10,000లకు, పెరిగింది. 1943మార్చినెలలో 2500 రూపాయిలు మాత్రమే ఉన్న అమ్మకం 1944 అగస్టులో 14,649 రూపాయలకు పెరిగింది. ఈ ఒకటిన్నర సంవత్సరాలలోనూ స్టోర్సు 22 గ్రామాలకు బియ్యం, పంచదార, బట్టలు, ఎరువులు కంట్రోలు రేట్లకు సప్లయి చేసింది. బిలవవ్యాపారస్థుల అధిక లాభాలను చాలవరకు ఈ విధంగా అరికట్ట గల్గింది.

వ్యతిరేకముఠాల దౌర్జన్యం

ఈ అభివృద్ధి అధికలాభాల కాసించే బిలవవ్యాపారస్తులకూ, జమీందారీ ముఠాకూ కంటకమైనది. 1943 నవంబరులో స్టోర్సు జనరల్‌బాడీ సమావేశం జరిగినప్పుడు ఈ ముఠావారు స్టోర్సు మానేజిమెంటును దౌర్జన్యంగా స్వాధీనం చేసికోటానికి మినిట్సుబుక్కు అధ్యక్షుని చేతిలోనుంచి లాక్కున్నారు. వచ్చిన ప్రతినిధులు యీ తుంటరిపనికి తగినశాస్తిచేసి, దౌర్జన్యాన్ని అరికట్టారు. తర్వాత డిప్యూటీ రిజిష్ట్రారువారిద్వారా వత్తిడి తీసికొనివచ్చి, స్టోర్సు మానేజిమెంటును స్వాధీనం చేసికొనుటకు ఈ ముఠా ప్రయత్నించింది. కాని పూర్తిగా విఫలమైంది. డిప్యూటీ రిజిష్ట్రారు స్టోర్సు మానేజిమెంటును ప్రశంసించారు. జమీందారీ ముఠాను ఎదుర్కొనుటలో రైతులుయీవిధంగాతమ సంఘటితశక్తిని ప్రదర్శించారు.

తిరిగి ఈ నెల 10 వ తేదీన నిమ్మగడ్డ గ్రామంలో జనరల్‌బాడీ సమావేశం జరిగినది. 255 మంది సభ్యులు హాజరైనారు. స్టోర్సు అభివృద్ధిని గురించి, సహకారోద్యమాన్ని గురించి, రైతు ఉద్యమాన్ని గురించి, ప్రదర్శనాలు, ఉపన్యాసాలు, నాటకాలు ఏర్పాటు చేయబడినవి. వచ్చిన ప్రతి ఒక్కరు తమ సంఘశక్తితో జమీందారీ కుతంత్రాలను ఎదుర్కోవాలని పట్టుదలతో వున్నారు. సమావేశం ఈ గ్రామంలో జరుగకుండా, చల్లపల్లిలో జరుపుటకు అధికారులమీద ఒత్తిడి తీసికొనివచ్చారు. కాని ఈప్రయత్నం కూడావిఫలమైంది. సమావేశం నిమ్మగడ్డలోనే జరిగింది.

జమీందారీ ముఠాకు చెందిన కంఠంనేని రాజగోపాల ప్రసాదు, మల్లంపాటి వీరయ్య, వేమూరి వెంకయ్య, మాలెంపాటి వెంకట కృష్ణయ్య వగైరాలు పోటీ రైతుసంఘ ఋష్టాలు తగిలించుకొన్నారు. బలపడుచున్న రైతు ఉద్యమాన్ని, స్టోర్సును దెబ్బకొట్టుటకు పూనుకున్నారు. గొర్రెపాటి వెంకట సుబ్బయ్యగారు, రాష్ట్ర రైతుకాంగ్రెసు అధ్యక్షులు (పోటీసంఘం) వీరినితమ "రైతు కాంగ్రెస్" లో, స్థానిక నాయకులుగా అంగీకరించి, వీరి విచ్ఛిన్న చర్యలకు పరోక్షంగా సహాయ పడుతున్నారు. ఉదాహరణకు, పై స్టోర్సు సమావేశంలో జమీందారీ ముఠాను వ్యతిరేకించడానికిబదులు వెంకటసుబ్బయ్యగారి అనుచరులు జమీందారీ ముఠాతోబాటు హాజరుకాలేదు.

యూనియన్ ఎన్నికలు

15-9-44వ తేదీన దేవరకోట కోఆపరేటివ్ యూనియన్ ఎన్నికలు. ఈయూనియన్ డైరెక్టర్లు ఆయేరియాకు సంబంధించిన (షుమారు 30 గ్రామాలు) సహకారోద్యమ కార్యకలన్నిటినీ అభివృద్ధి పరచుటకు అధికారాలు కలిగియుంటారు. ఎన్నికలలో జమీందారీ ముఠాకు వ్యతిరేకంగా రైతు ప్రతినిధులను బలపరచడంకోసం గొర్రెపాటి వెంకట సుబ్బయ్యగారిని నేనూ, చల్లపల్లి నారాయణ రావుగారూ దివితాలూకారైతుసంఘం తరపున కలుసుకున్నాం. వెంకట సుబ్బయ్యగారు ఘంటసాల సొసైటీనుండి యూనియన్ ప్రతినిధిగా ఎన్నుకోబడ్డారు. వారినియూనియన్‌కి ప్రెసిడెంటుగా ఉండమనీ, ఐక్యరైతు ఉద్యమానికి యీవిధంగా తోడ్పడమనీ, విజ్ఞప్తి చేశాము. కాని వెంకట సుబ్బయ్యగారు తాము రాష్ట్రవ్యవహారాల్లోమునిగి వుండుటచే, డైరెక్టరుగా ఉండజాలమన్నారు. కాని ఆనాటికి గ్రామంలో ఉంటే, సమావేశానికి వస్తామన్నారు. కాని విచ్ఛిన్నశక్తుల నెదుర్కొనవలసిన ఆవశ్యకతను వారు గుర్తించలేదు.

జమీందారీ వత్తిడి: "రైతు కాంగ్రెసు" నాయకుని పోకడ

14 వ తేదీని, అనగా సమావేశమునకు ముందురోజున, చల్లపల్లి జమీందారుగారు ఓటర్లపైవత్తిడి ప్రారంభించారు. పెదకళ్లేపల్లి ప్రతినిధిని, రైతుల్ని,తమపార్టీని బలపరచక పోతే గ్రామపశువులు ఎక్కడ తిరుగుతాయో ఆలోచించుకోమని బెదరించారు. తనపార్టీకి చెందిన మల్లంపాటి వీరయ్యగారిని డైరెక్టరుగా ఎన్నుకోమని, డైరెక్టర్లలో మెజారిటీ రైతుసంఘ ప్రతినిధులకు రాకుండా చూడమనీ, నాయుడుపార్టీ ప్రతినిధులతో యెస్టేటు దివాన్ గారు చెప్పారు. ఈ సమయంలోనే మల్లంపాటి వీరయ్యగారు గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్య గారితో సంప్రతింపులు సాగిస్తూనేయున్నాడు. నాయుడుపార్టీ ప్రతినిధులు ఏ పక్షానికి వోటుచేస్తే ఆ పక్షానికి మెజారిటీ వస్తుంది. ఆ నలుగురిని వెంకటసుబ్బయ్యగారు జమీందారీ ముఠాకు వ్యతిరేకంగా వోటుచేయమని చెప్పటంపోయి, తమ "రైతుకాంగ్రెసు" ఆఫీసును జమీందారీ ముఠాకు సమాలోచన కేంద్రంగా యిచ్చారు. అక్కడ జమీందారీ ముఠా నాయుడు ప్రతినిధులను పిలిపించి, తమకు అండగా నిలబడమని ప్రతిమాలారు. ఈ కార్యకలాపమంతా కాంగ్రెసు పేరుతో వ్యవహరించుచున్న గొర్రెపాటి వెంకట సుబ్బయ్యగారి సమక్షంలో, వారి ఆఫీసులోనే జరగడం ఆయనకు, కాంగ్రెసు సాంప్రదాయాలకు గూడ ఎంతకళంకమో ఆలోచించండి.

ఇన్ని ప్రయత్నాలు జరిగినా, నాయుడు పార్టీ ప్రతినిధులు జమీందారీ ముఠాకు వ్యతిరేకంగా, రైతుసంఘ ప్రతినిధులను బలపరచాలని నిశ్చయించుకున్నారు. తమ పాచిక పారనందున జమీందారీ ముఠా తమ ఓటమిని గుర్తించి సమావేశమునకు రాలేదు. ఇక వెంకటసుబ్బయ్యగారి విషయం. వీరు ఎన్నికల రోజున గ్రామంలో ఉంటే తప్పకవచ్చి పాల్గొంటామనీ, ఎట్టిపరిస్థితుల్లోను జమీన్‌దారు ముఠాతో చేతులు కలపమని మా ఎదుట 3 రోజుల క్రిందట వాగ్దానం చేశారు. కాని వీరు తమ వాగ్దానాన్ని నిలబెట్టుకోలేకపోయినారు. తాము సమావేశానికి రాకపోవడమేగాక, ఒక కాంగ్రెసువాదిని సమావేశంలో పాల్గొనకుండా ఆపుచేశారు. వచ్చిన ప్రతినిధులందరికీ వెంకటసుబ్బయ్యగారి నడవడిక ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది. నాదెళ్ళ శివలింగయ్యగారు (కాంగ్రెసు) సమావేశంలో పాల్గొని రైతుసంఘ ప్రతినిధుల విజయానికి తోడ్పడి కాంగ్రెసు సాంప్రదాయాన్ని కాపాడారు. ఎన్నికలలో రైతుసంఘ ప్రతినిధులైన తంత్ర రామలింగయ్య, కొల్లి సీతారామయ్య, కొప్పుగంటి వరహాలక్ష్మీనారాయణగారలు, మాలెంపాటి శారదాంబగార్లు నాయుడుపార్టీకి చెందిన అరజా సాంబశివరావుగారు, డైరక్టర్లుగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోబడ్డారు. కాంగ్రెసు అభిమానులైన మాజేటి రామచంద్రరావుగారు, బుర్రి రామయ్యగారు ప్రయాణఅసౌకర్యాలవల్ల ఆలస్యంగావచ్చినా, వీరు రైతుప్రతినిధుల విజయాన్ని హర్షించారు.

జమీందారు దాడి

"రైతుకాంగ్రెసు" పేరుతో పై విధంగా అవకతవకలు చేస్తున్నవారి అండచూచుకొని చల్లపల్లి జమీందారు రైతులపై దాడి ప్రారంభించారు. దాలిపర్రు, లంకపల్లి, మాజేరు, భోగిరెడ్డిపల్లి, వెలవోలు, నక్కలగడ్డ, వగైరా గ్రామాలలో పోరంబోకులు, చెరువులు, స్మశానాలు, తోటకాలు దౌర్జన్యంగా ఆక్రమించుకున్నారు. మిగతా గ్రామాలలో గూడ దాడి చేయబోతున్నారు. ఈ అక్రమాలను ఎదుర్కోడానికి ఐక్యరైతు ఉద్యమం ఎంతైనా అవుసరం. వెంకటసుబ్బయ్యగారి వంటివారు రైతాంగానికి వ్యతిరేకులైన జమీందారీ శక్తులను బలపరచుట తగదు. ఎస్టేటు రైతులంతా ఐకమత్యం ద్వారా జమీందారీ దుండగాలను ఎదుర్కోవాలి.

వివాహము - విడాకులు

(5 వ పేజీ తరువాయి)

1. పెండ్లి సమయంలోనూ, దావావేసిన సమయానికే, నపుంసకత్వం ఉండుట.

2. ఈ చట్టంవల్ల నిషేధింపబడిన బంధుత్వంగలవారి మధ్య పెండ్లి జరుగుట.

3. పెండ్లిసమయంలో పిచ్చి, వెర్రిబాగులతనం ఉండుట.

4. అంతకుపూర్వం వివాహం చేసుకున్న భార్యగాని, భర్తగాని పెండ్లిసమయంలో, బ్రతికి ఉండుట.

5. వివాహం రద్దుచేయమని పిటీషను పెట్టుకున్న వ్యక్తిని, మోసంచేసి, లేక బలవంత పెట్టి, పెండ్లిచేయుట.

ఈ చట్టప్రకారం గార్డియను అనుమతి కావలని వచ్చిన పరిస్థితులలో, గార్డియనును మోసపుచ్చి, లేక బలవంత పెట్టి పెండ్లి చేయుట

పెండ్లి అయిన తర్వాత ఇష్టపూర్వకంగా కొంతకాలం కలిసిఉంటే, పెండ్లిని రద్దుచేయమని పిటీషను పెట్టరాదు.

విడాకులు

విడాకులకు గూడ పిటీషను జిల్లాకోర్టుకుగాని, హైకోర్టుకుగాని పెట్టుకోవచ్చును. ఈ క్రింది పరిస్థితులలో విడాకులు కోర్టుచే అంగీకరించబడుతుంది.

1. పిటీషను పెట్టినప్పటికి 7 సం. క్రితంనుండీ మతిపోయి చికిత్సపొందుతున్నా నయంగాకుండా ఉండుట.

2. నయంగాని కుష్టువ్యాధిఉండుట. కాని ఈవ్యాధి పిటీషనరు ద్వారా సంక్రమించినదై ఉండగూడదు.

3. పిటీషను పెట్టినప్పటికి, 7 సం. క్రితం నుండీ సుఖసంకటవ్యాధి కల్గిఉండుట. కాని ఈ వ్యాధి పిటీషనుదారు ద్వారా సంక్రమించి ఉండగూడదు.

4. సరియైన కారణం లేకుండా, పిటీషను పెట్టుకున్న తేదీకి 7 సం॥ క్రితంనుండీ, పిటీషనుదారును వదలివేయుట.

5. భర్త ముండను ఉంచుకొనుట. భార్య ఇంకొకరికి ముండగా ఉండుట.

6. హిందూమతంలోనుండి మరొకమతంలోకి మారుట.

పైషరతులలో భర్త, లేక భార్య క్రూరంగా ప్రవర్తించుట గూడ కలపాలి.

అంతేగాక, పై షరతులలో, 7 సం॥ సూత్రం ఉండుట, జబ్బులు పిటీషనరువద్ద నుండి సంక్రమించినవి కాగూడదనుటవల్ల విడాకులహక్కును ఒక చేతితోఇచ్చి మరొక చేతితో తీసుకోవడమవుతుంది. సూత్రప్రాయంగా అంగీకరించినా, ఆచరణలో అమలు జరగదు. గాన పైషరతులలో 7 సం॥ స్థానే 3 సం॥ అని సవరణచేయాలి. "జబ్బులు పిటీషనరు ద్వారా సంక్రమించినవి గాకుండా ఉండాలి" అనేదాన్ని కూడ తొలగించాలి. లేకపోతే విడాకులు ఇష్టంలేనివ్యక్తి, తనకా జబ్బు పిటీషనరు ద్వారా సంక్రమించినదని చెప్పవచ్చు. ఎవరికి ఎవరిద్వారా సంక్రమించినదో చెప్పడం అసంభవం. పైగా ప్రస్తుత సమాజంలో స్త్రీలు అబలలుగా ఉన్నారు గనుక, పై షరతులు మార్పు చేయకుండా ఉంటే స్త్రీలకే విరుద్ధంగా పరిణమించుతాయి.

మరొక విషయం. పై విడాకులసూత్రం రావుకమిటీచట్టం అమలు జరిగిన తర్వాత జరిగిన పెండ్లిండ్లకే వర్తిస్తుందట! విడాకుల హక్కు న్యాయమైనదని గుర్తించిన తర్వాత, అది కొన్ని కేసులకు వర్తించగూడదనుటలో అర్థంలేదు. కనుక ఈ విడాకులచట్టం, ఇది అమలు జరగడానికి పూర్వం జరిగిన పెండ్లిండ్లకు కూడా వర్తిస్తుందని సవరణ చెయ్యాలి.

సవరణ

6-9-44 ప్రజాశక్తిలో, 5 వ పేజీలో, "వరదలను ఆపడానికి రైతు-కూలీల చొరవ" అను శీర్షికక్రింద ఒకవార్త ప్రచురింపబడింది. అందులో ఒకవాక్యం యిలావుంది: "రామరాజు లంకవద్ద పెద్ద గండిపడి నాలుగైదు గ్రామాలకు ప్రమాదపరిస్థితి ఏర్పడ్డది." రామరాజులంకవద్ద గండిపడింది ఈ సంవత్సరం కాదు; 1942 లో. ఈ సంవత్సరం ఆ గండి వద్ద ప్రదేశానికి సమీపంలోనే 'ఊట' (నీరు ఊరుట) పడింది. ఈ విషయాన్ని పాఠకులు సవరించుకొన గోరుచున్నాం.

చైనా భవిష్యత్తుకు ఆశాకిరణం

చైనా జాతీయప్రభుత్వం కొత్తదారి తొక్కుతోంది!

—— తుమ్మల వెంకటరామయ్య

చైనాను మనబంధుకోటిలో ఒకటిగా ఎంచుకొంటున్నాం. 1937లో చైనాపై జపాను దురాక్రమణ గావించితే, జపాను దన్నను ఖండించాం. యుద్ధంలో గాయపడ్డవారికి సేవ చేయడానికి కాంగ్రెసు తరఫున ఒక వైద్య దళాన్ని పంపాం. మననాయకుడు జవహర్ లాల్ స్వయంగా చైనా యుద్ధరంగాల్ని సందర్శించి వచ్చాడు కూడ. తాము చేసే దురాక్రమణను "ఆసియాలో నూతన వ్యవస్థ" అంటూ పెద్దపేరు పెట్టి తమను ఆశీర్వదించుమని జపానుకవి 'నొగూచీ' అడిగితే, మన మహాకవి రవీంద్రుడు శాప నార్థాలు కురిపించాడు.

చైనాలో ముఖ్య రాజకీయపక్షాలు రెండు. మొదటిది కమ్యూనిస్టుపార్టీ, రెండవది కొమిన్ టాంగ్. ఈ రెండు పార్టీలు మన స్వాతంత్ర్య వాంఛను బలపరుస్తున్నాయి. ఇవీ మనకూ, చైనాకుగల సంబంధాలు. అట్టి చైనాలో పరిస్థితు లెలా ఉన్నాయో చూద్దాం.

విషమపరిస్థితులు

గత ఏప్రిల్ నుండి చైనాలో జపాను తిరిగి పురోగమనం సాగించింది. వేసవిలో చెప్పదగిన విజయాలను సాధించింది. ఉత్తరం నుండి దక్షిణానికి ఒకబద్దె గీసినట్లు, చైనాను రెండు భాగాలుగా చేద్దామని దీని ప్రయత్నం. అలా చేయగల్గితే, జపానుపై బాంబులువేయ డానికి అమెరికా ఉపయోగిస్తున్న విమాన కేంద్ర స్థలాలన్నీ, జపాను చేతిలో పడ తాయి. ఈ ఉద్దేశ్యంతోనే గత వేసవిలోనూ, ఇప్పుడూ, జపాను పురోగమిస్తోంది. అందుచే చైనాలో మిలటరీపరిస్థితి చాలా క్లిష్టంగా ఉంది. ఇలా క్లిష్టంగా ఉండటానికి కారణాలు: చైనాలో పరిశ్రమలను యుద్ధావసరాలకు అనుకూలంగా పెంపొందచేయడం లేదు. ఆధునిక పద్ధతులపైన మిలటరీకి తర్ఫీదు ఇవ్వటంలేదు. చైనా నాయకులలో భూస్వామ్యయుగానాటి వాళ్ళున్నారు వాళ్ళు ఇష్టంవుంటే లేదన్నట్లుగా యుద్ధంచేస్తున్నారు. ఇంతేగాక జపానుకు లొంగిపోదామనే వాళ్ళున్నారు. జమీందార్లు, జపానుకు లొంగుదామనేవాళ్ళ ప్రాబల్యంవల్లనే కమ్యూనిస్టు-కొమిన్‌టాంగ్ పక్షాల ఐక్యతకు భంగం కల్గింది. కమ్యూనిస్టు సైన్యాలు యుద్ధంలో పూర్తిగా తమ శక్తినంతా ప్రదర్శించ వీలు లేకుండా పోతోంది.

ఐక్యతకై కమ్యూనిస్టుల కృషి

కమ్యూనిస్టు - కొమిన్‌టాంగ్ పక్షసంబంధాలను చూద్దాం. పదేండ్లవరకు కమ్యూనిస్టు పక్షాన్ని, కమ్యూనిస్టుప్రభుత్వాన్ని అణచడానికి కొమిన్‌టాంగ్‌పక్షపు అభివృద్ధినిరోధక నాయకులు ప్రయత్నించారు. అనేక దండయాత్రలు చేసి విఫలులయ్యారు. ఇట్టి అంతర్యుద్ధాలు పదేళ్లు జరిగిన పిమ్మట 1937 లో గాని కమ్యూనిస్టు కొమిన్‌టాంగ్ పక్షాలకు ఐక్యత కుదరలేదు. యుద్ధానికిపూర్వమే-1932నుండి కూడా చైనా కమ్యూనిస్టుపార్టీ "ఐక్యత! ఐక్యత!!" అంటూ ఘోషిస్తూ వచ్చింది. యుద్ధానికి పూర్వమే ఐక్యతకై రాయబారాలు సాగుతూ వచ్చాయి ఇంతలో జపాను 1937 జులై 7న యుద్ధంప్రకటించింది. ఐక్యతావసరం మరింత హెచ్చింది. సెప్టెంబరు 23 వ తేదీని కమ్యూనిస్టు - కొమిన్‌టాంగ్ పక్షాలకు ఐక్యత కుదిరింది.

ఐక్యత కుదరగానే కమ్యూనిస్టులు తమ వాగ్దానాలు పూర్తిచేశారు. కమ్యూనిస్టు సైన్యాలను జంగ్-కై-షేక్ సర్వసైన్యాధిపత్యం క్రిందవుంచారు. కమ్యూనిస్టులఆధీనంలోఉన్న ప్రదేశాలలో సోవియట్‌ప్రభుత్వం తీసివేశారు. చైనాజాతీయనాయకుడు సన్‌యట్ సేన్ చెప్పిన మూడుసూత్రాలు (ప్రజాపరిపాలన, ప్రజలకు సుఖకరమైన ఆర్థికజీవనం, జాతీయత) ననుసరించి పరిపాలనసాగించారు. ఇదివరలోవలె భూస్వాముల జమీందార్ల భూమిని లాగుకొనే కార్యక్రమం మానివేశారు. జమీందార్ల కిది వరకు వోటింగుహక్కు మొదలైనవి ఉండేవి కావు. ఇప్పుడు వారికీ హక్కు ఈయబడింది. ఈ జమీందారులు ప్రజల మెజారిటీ చెప్పినట్లు లోబడి వుండవలని యంటుంది.

గెరిల్లా సైన్యాలు

1937 జులై నుండి 1938 అక్టోబరువరకు ఎక్కువ జనాభాగల ప్రదేశాలను, ఆర్థికంగా ప్రాముఖ్యమైన ప్రదేశాలను, ముఖ్యపట్టణాలను జపాను వశపరచుకొంది. ఇలా వశపరచుకొని ముందుకుపోతున్నజపానుసైన్యాల వెనుకభాగంలో కమ్యూనిస్టులు గెరిల్లా సైన్యాలను తయారుచేశారు. ఏ ముఖ్యపట్టణాలో, రైల్వేరహదారులలోతప్ప మిగతా భాగంలో అంతటా కమ్యూనిస్టు గెరిల్లాసైన్యాలే తిరిగి వశంచేసికోసాగాయి. తాము వశంచేసుకున్న ప్రాంతంలోకూడా పైనచెప్పిన ప్రజాస్వామ్య పద్ధతులపైన పరిపాలన సాగించారు. భూస్వాముల పెత్తందార్ల ప్రాబల్యంపోయి ప్రజాస్వామ్యపద్ధతులపై ప్రజలే ఈ ప్రాంతాలలో పరిపాలన సాగించుతూ వచ్చారు.

అభివృద్ధి నిరోధకుల పోకడ

ఇక కొమిన్‌టాంగ్‌పక్ష వైఖరి చూద్దాం. దీనిక్రిందనే చైనా కేంద్రప్రభుత్వం వుంది. దానికి జంగ్ - కై - షేక్ నాయకుడని వేరే చెప్పనక్కర్లేదు. 1938 అక్టోబరువరకు ఉత్తరచైనాను జపానుకు వదలివేసి వెనక్కిపోయాయి కొమిన్‌టాంగ్ సైన్యాలు. ఈలోగా పరిశ్రమలను చైనా లోపలిభాగంలో సంఘటిత పరిచింది ప్రభుత్వం. ఐక్య ఉద్యమంవల్ల ప్రజల్లో ఉత్సాహంకూడ రేగింది. ఒకవిధంగా జపానును తట్టుకోగల్గిన పరిస్థితి అనాటికి చైనాకు వచ్చింది.

కాని దీనితోపాటు, జమీందారుల, భూస్వాముల ఐక్యతా విచ్ఛిన్న ప్రయత్నాలు కూడ ప్రారంభమయ్యాయి. కారణం: జపానుక్రిందవున్నా ఫర్వాలేదుగాని, ప్రజాస్వామ్య సూత్రాలపైన ప్రజల ఆధీనంలో తమదేశం ఉండటానికి వారిష్టపడలేదు. జపాను ఆక్రమిత ప్రదేశాలలో కమ్యూనిస్టుల ప్రాబల్యం హెచ్చుతుంటే వారి కళ్లుకుట్టాయి. అందుచే వీరు కమ్యూనిస్టులతోటి ఐక్యతను విచ్ఛిన్నం చేయడానికి ప్రయత్నించారు.

దీనికితోడు చైనాను పూర్తిగా జయించడం, త్వరలో జయించడం అసాధ్యమను కొన్న జపాను చైనాలోని విభేదాలను రెచ్చగొట్టసాగింది "శాంతి రాయబారాల" ద్వారాను, కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేక ప్రచారం ద్వారాను, అభివృద్ధి నిరోధకులను ప్రోత్సహించసాగింది ఈ అభివృద్ధి నిరోధకులు జపానుకు లొంగిపొమ్మనే ప్రచారం సాగించారు. వాంగ్-చెంగ్-వీ వంటి ద్రోహులు జపానువాళ్ళతో కలిసిపోయారు కూడా.

జపాను తనదృష్టిని పసిఫిక్ యుద్ధం (1941 డిశంబరు 7)లో కేంద్రీకరించిన పిమ్మట, మరింత ఈ విభేదాలను రెచ్చగొట్టి ప్రయత్నించింది. భూస్వాముల, జమీందారుల, జపానుకు లొంగాలనే అభివృద్ధినిరోధకుల ప్రాబల్యం చైనాలో హెచ్చింది.

వీరివల్లనే, కమ్యూనిస్టు - కొమిన్‌టాంగ్ ఒడంబడికనాటి వాగ్దానాలను జంగ్-కై-షేక్ చెల్లించలేదు. 1939 నుండీ కమ్యూనిస్టు సైన్యాలకు తుపాకి మందులూ, గుడ్డలూ ఇవ్వలేదు. కమ్యూనిస్టులతో గలసి జపానుపై సంయుక్తవ్యూహం పన్నడం ఎప్పుడూ జరగలేదు. పైగా కమ్యూనిస్టులున్న ప్రదేశాల చుట్టూ కోటగోడలుగట్టి 5 లక్షల సైన్యాన్ని కాపలా పెట్టారు. అవిధంగా జపాను నిరోధించే శక్తిని బలహీనపరిచారు. ఇంతేగాదు, చైనా రాజ్యాంగ చట్టాన్ని ప్రజాస్వామ్య పద్ధతులపైన తిరిగి నిర్మించలేదు. ప్రజలకు ఆయుధాలివ్వడం, ద్రోహులైన ఉద్యోగులను శిక్షించడం, వాక్సభా స్వాతంత్ర్యం, వరలకం [illegible] అన్నివర్గాలనుంచి మిలటరీలో చేర్చుకోడం, మొదలైన సంస్కరణలేమీ చేయలేదు. ఇంతేగాక జపానుతో సంబంధమున్న కొందరు సైనికోద్యోగుల ప్రాబల్యంవల్ల 1941 జనవరిలో కమ్యూనిస్టుల నూతన నాల్గవ సైన్యాన్ని హుంమార్చాయి కొమిన్‌టాంగ్ సైన్యాలు. ఇలా అభివృద్ధినిరోధకులు తమదృష్టినంతా కమ్యూనిస్టులపై కేంద్రీకరించి యుద్ధానికి కావలసిన పరిశ్రమలను నిలుపుచేశారు. సైన్యంలో కుళ్ళు హెచ్చింది. లంచగొండితనం ప్రబలింది ద్రోహులెక్కువ అయ్యారు.

అంతర్యుద్ధాలకు ప్రోత్సాహం

ఇట్టి పరిస్థితులలో తిరిగి 1943 వేసవిలో కమ్యూనిస్టు సైన్యాలపై దండయాత్రకు కుమిన్‌టాంగ్‌పక్ష సైన్యాలు సిద్ధమయ్యాయి. అప్పుడు కమ్యూనిస్టుపార్టీ స్పష్టంగా "తమ మీద దండెత్తితే ఎదిరించుతామని" గట్టిగా హెచ్చరించింది. ప్రపంచానికంతకూ నిజ పరిస్థితులను బహిరంగపరిచింది. ప్రపంచమంతా ఆందోళన చెందింది: అమెరికానుండి ఉపాధ్యక్షుడు హెన్రీ వాలాస్ పరుగెత్తుకు వచ్చి, అంతర్యుద్ధ ప్రమాదం తప్పించవలని వచ్చింది. ఇప్పుడు అమెరికాలో యుద్ధోత్పత్తి శాఖకు చెందిన నెల్సన్ సాగించుచున్న సంభాషణలుకూడా దాని ఫలితమే చైనా సైనికులకు ఆధునిక పద్ధతులపై తర్ఫీదు నివ్వడానికి, పరిశ్రమల నభివృద్ధి చేయడానికి అమెరికా పూనుకొంది.

ఆశారేఖ

ఎలాగయితేనేం, ఈనాడు చైనాలో ఆశారేఖ కన్పించుతోంది. చైనాప్రభుత్వం కమ్యూనిస్టు జిల్లాలపై కాపలాకాస్తున్న 5 లక్షల సైన్యాన్ని తొలగించుతుంది. కమ్యూనిస్టు జిల్లాలను గుర్తించుతుంది. కమ్యూనిస్టులు 10 డివిజన్లవరకు తమ సైన్యాలను హెచ్చించుకోవచ్చు అంది. రాజకీయఖైదీలను విడుదల చేస్తానంది. కమ్యూనిస్టులుకోరే కోర్కెలన్నీ పూర్తిగా అంగీకరింపకపోయినా, పూర్వపు విచ్ఛిన్నధోరణి కట్టుబడిపోయింది.

ఇంతేగాక జంగ్-కై-షేక్ సంస్కరణలకు కూడ పూనుకొన్నాడు. అపజయాలకు కారణభూతులైన ద్రోహులను సైనిక నాయకులను శిక్షించాడు. మామూలు సైనికులను కొడుతూ, సరియైన వసతులీయక ఏడ్పించి, వారిని హీనంగాచూస్తున్న ఉద్యోగులకు ఉద్వాసనచెప్ప ప్రారంభించాడు. సోవియటుతోను, కమ్యూనిస్టులతోను సహకారం ప్రారంభించాడు ఇదివరకు కమ్యూనిస్టులున్న ప్రదేశాలను చూడటానికి పత్రికా విలేఖరులకు అనుమతి ఈయలేదు. ఇప్పుడనుమతి ఈయబడింది. ఇదేగాక కొమిన్-టాంగ్ పక్ష అభిప్రాయాలను వెల్లడించే "పీపుల్సు పొలిటికల్ కౌన్సిల్" ఈమధ్యచేసిన సూచనలుకూడ ఇందుకు అనుగుణ్యంగా ఉన్నాయి. చైనా - రష్యాలమధ్య సన్నిహితసంబంధం ఏర్పరచాలనీ: సోవియట్‌కు ఒక సుహృద్భావ సంఘం పంపాలనీ తీర్మానించింది. ఇంతేగాక మరొక తీర్మానంలో "అవినీతిపరులైన చైనా రాజకీయవేత్తలు అమెరికాలో దాచుకొన్న 300 కోట్లడాలర్లను చైనాప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసికోవాలి" అనికూడా అన్నది. ఇవన్నీ చైనాలోని పరిస్థితులు బాగుపడటానికి, కమ్యూనిస్టు - కొమిన్‌టాంగ్ పక్షాల ఐక్యతకు, త్వరలో జపాను ఓడిపోడానికి, యుద్ధానంతరం చైనాలో శాంతిస్థాపనకు దారితీసే మంచి లక్షణాలనవచ్చు.

చైనా జాతీయపక్షంలోని అభివృద్ధినిరోధకులు ఉన్నత పదవులలోనుండి ఐక్యతను విచ్ఛిన్నంచేయ ప్రయత్నించినప్పటికీ, యుద్ధ ప్రయత్నాలను ఐక్యతను భగ్నపరచినప్పటికీ, గత 7 ఏండ్లుగా చైనాప్రజలు అకుంఠిత ధైర్యసాహసాలతో జపానును ఎదిరించారు. ఈనాడు విచ్ఛిన్నకుల ప్రాబల్యం అంతరించుతోంది. శుభోదయం కానున్నది. ఈ సమయంలో మనం కోరేదేమిటి? గత జూన్‌లో చైనా కమ్యూనిస్టునాయకుడు మావో-సే-టుంగ్ చెప్పినదే ఇక్కడ తిరిగి చెప్పడం అవసరం. "మాకు ఐక్యత చాలా అవసరం. కాని ప్రజాస్వామ్యంపైన నిర్మించబడిన ఐక్యతే, నిజమైన స్థిరమైన ఐక్యత అవుతుంది. ఇది ఒక్క చైనా అంతరంగిక సమస్యల విషయంలోనేగాక, వచ్చే నూతన జాతిసమితికీ కూడ వర్తించుతుంది. ప్రజాస్వామ్య ఐక్యతమూలంగానే ఫాసిజం అంతరించుతుంది; ఒకనూతన చైనా, ఒకనూతనప్రపంచం తలయెత్తుతుంది."

అట్టి నూతన ప్రపంచానికి, నూతన చైనాకు కృషిచేసే అభివృద్ధికరశక్తులను ప్రోత్సహించడమే మన విధి. మన ఉమ్మడిశత్రువయిన జపానును ఓడించడానికి మనం కృషిచేయాలి. ఇదే భారతీయ స్వాతంత్ర్యాన్ని బలపరిచే చైనా ప్రజల ఋణాన్ని తీర్చుకొనేవిధం.

ప్రజాశక్తి
★
భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ
ఆంధ్రకమిటీ పత్రిక
★
సంపాదకులు :
మద్దుకూరి చంద్రశేఖరరావు

Printed and Published by Katragadda Rajagopala Rao at Prajasakti Press, Governorpet - Bezwada.

END OF ISSUE